Gemeente Utrecht

2023

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

4e vergadering – 6 april 2023

Vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 6 april 2023 te 14.00 uur.

Voorzitter: mevrouw Dijksma, burgemeester, afgewisseld door de heer Zwanenberg en de heer Bakker.

Aanwezig zijn de leden: Al-Saqaff, Assen, Bakker, Bode, Bos, Bosch, Dada-Anthonij, Dekkers, Deldjou Fard, Dijkstra, Fattal, Van der Graaf, Heijne, Hellevoort, Hessel, Van Heuven, Te Hoonte, Hornsveld, Kendir, Kleinrensink, Koning, Maas, Meerding, Nolten, Oudejans, De Pagter, Passier, Peters, Ramaker, Raaijmakers, Sasbrink, Snippe, Van Steeg, Stellinga, Stylianou, Sungur, Talhaoui, Vasters, Vermeulen, Van Vliet, Van der Wilt, Zwanenberg, Van der Zweth en Zwinkels.

Afwezig is het lid: Chirino.

Aanwezig zijn de wethouders: Eerenberg, Van Hooijdonk, Oosters, Schilderman, Streefland, Voortman en De Vries.

Tevens aanwezig: de heer Venhoeven, voorzitter Rekenkamer.

Griffier: mevrouw Van Hall.

1. Opening en mededelingen.

De **voorzitter** opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Chirino. Mevrouw Fattal en mevrouw Sasbrink komen later ter vergadering.

De **voorzitter** deelt mede dat als eerste agendapunt 7 (Raadsvoorstel Benoeming commissieleden) zal worden behandeld.

7. Raadsvoorstel Benoeming commissieleden.

De **voorzitter** constateert dat de raad instemt met de benoeming en geeft daarna het woord aan de heer Bos, voorzitter van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven.

Proces-verbaal van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven van nieuwbenoemde commissieleden.

De heer **Bos** (voorzitter commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven) leest het proces-verbaal

voor. Hij heeft met de leden Zwanenberg en Van der Zweth de geloofsbrieven onderzocht van Job van den Broek, Jelle Vintges en Ruben Snijder. De commissie is tot de conclusie gekomen dat zij voldoen aan de door de raad in de verordening op de raadscommissies gestelde vereisten voor het commissielidmaatschap. Ook hebben zij geen functies die onverenigbaar zijn met het commissielidmaatschap. De commissie adviseert de raad daarom om Job van den Broek, Jelle Vintges en Ruben Snijder te benoemen als lid van de raadscommissies.

Bij acclamatie wordt overeenkomstig het advies van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven besloten.

Job van den Broek legt daarop in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven eed af.
Jelle Vintges legt daarop in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven belofte af.
Ruben Snijder legt daarop in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven belofte af.

De **voorzitter** feliciteert de benoemden van harte en wenst hun veel succes met het commissiewerk *(Applaus.)*

2. Vaststellen agenda.

De **voorzitter** geeft de heer Sungur het woord voor een ordevoorstel.

De heer **Sungur** (DENK) wijst op het feit dat het deze maand ramadan is en dat het vasten om 20.30 uur verbroken mag worden. Hij zou het op prijs stellen als de vergadering om 20.30 uur voor een halfuur geschorst wordt.

De **voorzitter** constateert dat hiertegen geen bezwaar bestaat.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) heeft een punt van orde met betrekking tot agendapunt 12 (Afrondende Besluitvorming Tussenstand herontwikkeling Jan van Galenstraat). Hij meldt dat naar aanleiding van de toegezonden informatie een technische bijeenkomst wordt belegd. Hij stelt voor om het agendapunt van de agenda af te voeren en door te schuiven naar de vergadering van 11 mei 2023.

De **voorzitter** constateert dat daartegen geen bezwaar is en dat het punt van de agenda wordt afgevoerd.
Voorts meldt zij dat zij van het dagelijks bestuur de opdracht heeft gekregen om strakker te sturen op besluitvorming en geen ruimte te geven aan het overdoen van de commissiedebatten. Zij verzoekt de raadsleden om hier actief op mee te sturen.

De heer **Stellinga** (CDA) heeft een punt van orde over agendapunt 15 (Afrondende Besluitvorming Standplaatsenbeleid). Hij wijst erop dat de afrondende besluitvorming nog niet aan de orde is. Er volgt nog een raadsbrief over dit onderwerp.

De heer **De Pagter** (VVD) komt terug op het voorstel van de heer Sungur inzake ramadan. Is het mogelijk om het halfuur vergadertijd dat verloren gaat, ergens anders te compenseren?

De **voorzitter** merkt op dat de vergadering vanavond na het In Memoriam direct wordt vervolgd. Zij wijst op de opdracht van het dagelijks bestuur en zal proberen om tempo te houden.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) waarschuwt voor een glijdende schaal door aan ieders geloof ruimte te geven in de raadszaal.

De **voorzitter** reageert dat de raad in meerderheid instemt met het voorstel van de heer Sungur. De oproep van de heer Bos is gehoord, maar het is aan de raad om de orde te bepalen en niet aan de voorzitter.

De heer **Koning** (D66) meldt dat hij een deel van de middag afwezig zal zijn.

De agenda wordt hierna zonder stemming vastgesteld, met inachtneming van de daarin aangebrachte wijziging.

3. Ingekomen stukken.

   Over de ingekomen stukken wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

4. Geheimhouding.

   De **voorzitter** stelt voor om, conform artikel 89, lid 4 van de Gemeentewet, de door het college opgelegde geheimhouding van de documenten zoals vermeld in de bij de agenda gevoegde bijlage, op te heffen.

   Zonder stemming wordt overeenkomstig het voorstel van de voorzitter besloten.

5. Notulen raadsvergadering 9 maart 2023.

   Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

6. Notulen vragenuur 2, 9, 16 en 23 februari 2023.

   Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

8. Raadsvoorstel Wijziging Reglement van Orde en andere regelingen gemeenteraad Utrecht i.v.m. wijziging geheimhouding.

   Zonder stemming wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

9. Raadsvoorstel Vaststelling Chw bestemmingsplan Jutfaseweg 178, Rivierenwijk.

Zonder stemming wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

10. Actuele moties.

Motie 57. Lobby voor een inclusieve eed.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) stelt dat raads-, commissie- en collegeleden bij de installatie en beëdiging kunnen kiezen tussen een christelijke eed of de belofte, terwijl kandidaten verschillende godsdiensten kunnen aanhangen of levensovertuigingen kunnen hebben. Zij dient daarom samen met Student & Starter, DENK, Volt en EenUtrecht motie 57 in.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vraagt waarom BIJ1 zich in de motie beperkt tot godsdiensten.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) meent dat de belofte niet gebaseerd is op een godsdienst, terwijl de eed alleen aan een christelijke God kan worden afgelegd.

De heer **Bosch** (PVV) meent dat God universeel is. Voor de een is het Allah, voor de ander Jahweh. God is niet christelijk.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) zegt dat mensen de eed willen uitspreken op een manier die bij hun geloof hoort.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) vindt gelijkwaardigheid belangrijk. De wethouder heeft in antwoord op de mondelinge vragen aangegeven dat het aan de raad is om dit punt te agenderen bij landelijke partijen. Wat is de mening van BIJ1 daarover?

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) heeft navraag gedaan en meent dat het gepast is om het college te vragen aan te sluiten bij de reeds bestaande lobby vanuit de VNG.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) denkt dat, naast een lobby van het college, de raad ook zelf aan zet is.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) vindt het belangrijk dat de raad uitspreekt hierachter te staan.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) vraagt waarom niet gekozen is voor een universele gelofte.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) onderschrijft dat je met diversiteit en inclusie gelijkheid wilt bereiken, maar vindt dat er soms een verschillende benadering nodig is.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) blijft bij haar beantwoording op de mondelinge vragen. De Vereniging van Raadsleden heeft dit onderwerp in beheer. Een lobby op dit punt is aan de raadsleden. Zij ontraadt de motie.

De heer **Sungur** (DENK) denkt dat een lobby vanuit het college de lobby vanuit de verschillende fracties kan versterken.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) meent dat het om de ambtseed van raadsleden gaat en dat zij dan ook de lobby moeten voeren.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) zegt dat het ook om de beëdiging van wethouders gaat en niet alleen om die van raadsleden.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) onderschrijft dat de beëdiging van wethouders ook onder de motie valt, maar blijft erbij dat de inzet vanuit de raadsleden moet komen.

Motie 58. Inclusieve ambtseed voor gemeenteambtenaren.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) wijst op het feit dat gemeenten zelf de inhoud van de ambtseed voor gemeenteambtenaren kunnen bepalen. In Utrecht is gekozen voor een integriteitsverklaring, die niet divers is en waarbij alleen de belofte mogelijk is. Om gelijkwaardigheid te bereiken, moet rekening worden gehouden met de diverse achtergronden van werknemers. Daarom dient zij samen met Student & Starter, DENK, Volt en EenUtrecht motie 58 in.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt waar het ophoudt en waar iemand zich allemaal op kan beroepen.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) meent dat het gaat om seculier of niet.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) wijst op het besluit om het homohuwelijk in te voeren, waarna er ambtenaren waren die weigerden zulke huwelijken te voltrekken. Bij een belofte legt iedereen dezelfde belofte af, terwijl dat bij een eed anders is. Hoe denkt BIJ1 hierover?

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) is voor de scheiding van kerk en staat. Het gaat echter om het persoonlijk uitdrukken van een identiteit. Zij vindt dat er ruimte moet zijn voor een verschillende invulling.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) meent dat er in de eed voor de ambtenaren geen geloof voorkomt. Het gaat om een integriteitsverklaring. Zij vindt die inclusief. Waarom wil BIJ1 dat veranderen?

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) is niet voor vermenging van kerk en staat, maar vindt dat identiteit op verschillende manieren moet kunnen worden geuit. Dit is één manier.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) vindt dat er dan geen scheiding van kerk en staat is. Mensen nemen hun talenten mee en mogen hun geloof thuislaten.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) reageert dat in artikel 1.1 van het Handboek Utrechts Personeel is bepaald dat elke werknemer bij indiensttreding de integriteitsverklaring aflegt. Die is bewust neutraal geformuleerd en maakt geen onderscheid. Hiertoe is in 2004 besloten. Zij wil niet de route in die de motie voorstelt, omdat zij zich afvraagt waar het dan eindigt. In dit verband noemt zij de Kerk van het Vliegend Spaghettimonster. De huidige verklaring is inclusief. Zij ontraadt de motie.

De heer **Sungur** (DENK) wijst op de wereldwijd geaccepteerde rechterlijke uitspraak over wat een religie of een levensbeschouwing is. Hij stelt het niet op prijs dat de wethouder de discussie

belachelijk maakt het de verwijzing naar het Spaghettimonster. Inclusiviteit is juist oog hebben voor de verschillen die mensen meenemen.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) reageert dat het in de integriteitsverklaring gaat over het goed invullen van het ambt van ambtenaar. Daar hoort iedereen bij.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) reageert op de vraag waar het ophoudt en meent dat de eed altijd herzien kan worden. Hoe rijmt de wethouder de uitspraak dat inclusie voor iedereen hetzelfde is met "ongelijk investeren voor gelijke kansen"?

Mevrouw **Streefland** (wethouder) antwoordt dat het hard nodig is om mogelijk te maken dat er ambtenaren met een diverse achtergrond bij de gemeente werken. Dat wil niet zeggen dat nu ongelijk wordt geïnvesteerd. Er wordt juist gelijk geïnvesteerd doordat de integriteitsverklaring gelijk is.

Motie 59. Alternatief voor de Weerdsingel.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) zegt dat de centrale vraag bij de motie is: gunnen wij de omwonenden van de Weerdsingel Oostzijde nog één keer de ruimte om hun eigen alternatief uit te werken. De oplossing die de bewoners willen, lijkt inhoudelijk beter dan het voorstel van de gemeente. Alle belangen zijn beter afgewogen. Het proces rond de Weerdsingel Oostzijde verdient geen schoonheidsprijs. Daarom dient hij motie 59 in. De motie biedt de kans om te laten zien dat de raad leert van het recente rekenkamerrapport. Hij dankt de bewoners voor hun enorme inzet.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) onderschrijft de stelling dat het proces geen schoonheidsprijs verdient. Er is geen duidelijkheid geweest over de verwachtingen en er is lang met afzonderlijke partijen gesproken. Het is de vraag of met deze motie van het verleden wordt geleerd.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) antwoordt dat de omwonenden niet alleen vanuit hun eigen belangen hebben gereageerd.

De heer **Vasters** (D66) ziet dat er ruimte is voor een aantal alternatieven. Is het niet effectiever om daarover in een commissiedebat een uitspraak te doen?

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) is het daarmee eens, maar het doet geen recht aan de behoefte van de omwonenden om hun oplossingsrichting uit te kunnen werken. Er moet meer ruimte zijn voor participatie van omwonenden.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) herinnert zich dat er bij de behandeling in december 2021 soortgelijke moties zijn ingediend. Die zijn destijds afgewezen. Zij moet ook deze motie ontraden. Een groot deel van de singel is al heringericht en alle delen moeten een samenhangend netwerk vormen. Er is uitgebreid met bewoners gesproken en er is overgenomen waar ruimte voor was. Voor klinkers versus asfalt komt in den brede een voorstel naar de raad.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) voegt nog toe dat de motie mede namens VVD, Volt, CDA, PvdD, Utrecht Solidair en PVV wordt ingediend.

De **voorzitter** sluit de beraadslaging over dit agendapunt. Stemming over de actuele moties vindt vanavond plaats.

(Mevrouw Dijksma draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Zwanenberg.)

11. Afrondende Besluitvorming Actieplan Straatintimidatie.

De heer **Van Steeg** (CDA) is blij dat er een concreet actieplan ligt. Het is goed dat de burgemeester dit onderwerp naar zich toe heeft getrokken. Het CDA mist een concrete aanpak van de zichtbare straatintimidatie. De aanpak is vooral gericht op gedragsverandering. In het debat werd duidelijk dat er nog € 50.000 extra beschikbaar is in het actieplan. Het CDA dient samen met VVD, PVV, Utrecht Solidair en EenUtrecht een motie in om dat geld in te zetten voor de aanpak van zichtbare straatintimidatie (motie 60).

Mevrouw **Assen** (PvdA) is blij met het plan van aanpak en met de toezeggingen die in de commissie zijn gedaan. De vragen van de PvdA gaan over laagdrempeligheid en monitoring van meldingen. Hoe wordt in de gaten gehouden of slachtoffers hun weg weten te vinden naar het nieuwe meldpunt? In het debat is bevestigd dat individuele meldingen goed gemonitord en opgevolgd worden. Als er plekken en tijdstippen uitspringen en individuele opvolging niet meer toereikend is, zijn die monitoring en opvolging dan goed geborgd?

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) vervangt de heer Koning. Het is goed dat er een aanpak op straatintimidatie ligt die breed in de raad wordt gesteund. D66 verwacht op termijn resultaten te zien van voorlichting en goede gesprekken op scholen en sportclubs. In het bijzonder vraagt D66 aandacht voor de openbare ruimte die toegang biedt tot het terrein van de abortuskliniek in de Biltstraat. In het afgelopen jaar heeft de burgemeester haar best gedaan om de demonstraties aldaar in goede banen te leiden, zonder dat het recht op demonstreren of het recht op toegang tot een abortus in het geding komt. De burgemeester heeft het Amnesty-verdrag ondertekend. Kunnen de middelen die extra vanuit het Rijk beschikbaar worden gesteld, ook benut worden voor extra controle en handhaving in het gebied rondom de abortuskliniek?

Mevrouw **Meerding** (VVD) memoreert dat de VVD zes jaar geleden voor het eerst vragen in de raad heeft gesteld over straatintimidatie. Na zes jaar en vele moties en voorstellen ligt er nu eindelijk een actieplan. De VVD is grotendeels tevreden met dit plan, maar wil nog één punt noemen. In de financiële paragraaf wordt vooral geld vrijgemaakt voor bewustwording en campagnes. Het aanpakken van straatintimidatie gebeurt echter juist op straat. Daarom vindt de VVD dat er apart geld moet worden vrijgemaakt voor extra handhaving en aanpassing in de openbare ruimte. Daarom heeft zij de motie van het CDA ondertekend. Zij hoopt dat het actieplan het verschil gaat maken en dat ook vrouwen en meisjes weer veilig over straat kunnen.

De heer **Bosch** (PVV) meent dat dit laatste voor iedereen geldt.

Mevrouw **Meerding** (VVD) heeft daarom gezegd “ook vrouwen en meisjes”.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) moet de door het CDA ingediende motie ontraden. Het bedrag van € 50.000 is onder andere bestemd voor een module straatintimidatie, voor omstandersinterventie en deskundigheidsbevordering en voor een toolkit voor partners in de stad. € 50.000 is een halve fte toezicht en die gaat volgens haar niet het verschil maken. De openbare ruimte wordt al aangepast uit andere budgetten. Het sneller kunnen melden loopt op dit moment goed.

De heer **Van Steeg** (CDA) meent dat het om extra geld gaat, dat niet in het actieplan zelf zit.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) antwoordt dat het geld nodig is, omdat middelen voor dit plan binnen het eigen budget moesten worden gevonden. Het is dus in die zin geen extra geld.

Mevrouw **Meerding** (VVD) meent dat in de commissie de indruk is gewekt dat er extra geld was waarvoor nog geen bestemming was gevonden. Is er via andere potjes capaciteit om op straat te handhaven?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester) reageert dat dit onderdeel wordt van de handhavingsstrategie voor alle boa's. Het aantal opplussen met een halve fte betekent niet meer effectiviteit. Het geld is uitonderhandeld in Den Haag om het actieplan uit te kunnen voeren zoals dat gewenst wordt.
In reactie op de inbreng van D66 meldt zij dat zij hoger beroep heeft ingesteld tegen het oordeel van de rechter, omdat het gaat over schurende grondrechten. Demonstraties zijn toegestaan, maar er is ook het grondrecht van zelfbeschikking over het lichaam. Zij vindt het daarom beter om de juridische weg te bewandelen. Indien nodig, zal er extra toezicht zijn.
Naar aanleiding van de opmerking van mevrouw Assen zegt zij dat elke melding wordt opgepakt. Ook in de social media zal er aandacht op gevestigd worden. Als er een concentratie van meldingen is, wordt opgeschaald naar andere maatregelen zonder dat dit ten koste gaat van individuele meldingen.

De voorzitter sluit de beraadslaging over dit agendapunt. Stemming over de motie vindt vanavond plaats.

(De heer Zwanenberg draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Dijksma.)

12. Afrondende Besluitvorming Tussenstand herontwikkeling Jan van Galenstraat.

Dit agendapunt is van de agenda afgevoerd.

13. Afrondende Besluitvorming Noodsteun TivoliVredenburg.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) dient mede namens PVV en Volt een motie in naar aanleiding van het feit dat het college een bedrag van € 800.000 als noodsteun heeft gegeven aan TivoliVredenburg (motie 61). De motie roept op om de raad vooraf te informeren en om de noodsteun beter te onderbouwen.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) vraagt zich af of het delen van informatie met de raad niet zorgt voor uitstel of afstel om noodsteun aan te bieden.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) licht toe dat het verzoek is om de gemeenteraad van tevoren te informeren en niet pas na het besluit.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) meent dat de raad het onderwerp dan ook kan agenderen. Dat kan voor vertraging zorgen.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) denkt dat er bij het geven van noodsteun al enkele waarschuwingen zijn geweest dat een organisatie in moeilijkheden is. Zij zou ook graag eerder horen wat de gemeente allemaal al heeft gedaan.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) vraagt of de VVD een dergelijke werkwijze bij elk bedrag voorstelt.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) zegt dat het in de motie niet gaat over het bedrag van € 800.000 voor TivoliVredenburg. Het gaat om elke organisatie die bij de gemeente aanklopt voor noodsteun vanwege gestegen energiekosten.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) vraagt of de raad elke keer proactief moet worden geïnformeerd als er noodsteun wordt verleend. Of geldt dit vanaf een bepaald bedrag?

Mevrouw **Ramaker** (VVD) heeft daarom het derde punt toegevoegd inzake meer transparantie in het verlenen van subsidies aan maatschappelijke organisaties die niet in een sectorspecifieke regeling vallen.

De heer **Van Vliet** (D66) vraagt of het doel van het derde punt inderdaad meer transparantie is.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) reageert dat er elk jaar 3 miljoen is gereserveerd, terwijl de raad het college daarvoor geen voorwaarden heeft meegegeven. Het college kan die 3 miljoen besteden zoals het wil.

De heer **Van Vliet** (D66) vraagt welke voorwaarden de VVD wil meegeven.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) wil het college de ruimte bieden om met een voorstel te komen.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vindt het vreemd dat noodsteun is toegekend aan TivoliVredenburg. Er zijn voldoende maatregelen die door de organisatie zelf genomen kunnen worden. TivoliVredenburg heeft als enige maatschappelijke organisatie noodsteun nodig en die komt boven op de miljoenen die zij al jaarlijks van de gemeente ontvangen. De raad is wederom buitenspel gezet. Daarom dient Stadsbelang Utrecht samen de PVV en Utrecht Solidair een motie in (motie 62).

Mevrouw **Hornsveld** (GroenLinks) wijst op maatregelen die TivoliVredenburg zelf heeft genomen, zoals het verhogen van de ticketprijzen.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vindt dat er nog veel meer maatregelen getroffen hadden kunnen worden en wijst op het verschil tussen de prijzen van Tivoli en die van festivals.

Mevrouw **Hornsveld** (GroenLinks) denkt dat een extreme verhoging van de prijzen tot gevolg heeft

dat Tivoli alleen nog bereikbaar is voor mensen met een dikke portemonnee.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) reageert dat er geen extreme verhoging nodig is; enkele euro's zouden ook al helpen.

De heer **Bosch** (PVV) was verbaasd over de hoogte van het bedrag voor Tivoli. In 2020 bleek er immers geen verlies te zijn bij Tivoli en was er geen buffer nodig om onvoorziene kosten op te vangen. Hij vindt dat Tivoli de overheid leegzuigt. Het gaat om een bedrag van € 800.000 dat gegeven wordt als beloning voor slecht financieel beleid, terwijl een voorstel van de PVV om de hondenbelasting af te schaffen, dat om eenzelfde bedrag ging, destijds als niet mogelijk werd bestempeld. Heeft TivoliVredenburg al beterschap beloofd aan de wethouder? De PVV steunt van harte de beide ingediende moties.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) reageert op de inbreng. De raad heeft meermalen benadrukt dat er sneller actie moet worden ondernomen om maatschappelijke instellingen te helpen met de stijgende energiekosten. Dat heeft de raad bezegeld met amendement 99 dat in november 2022 is aangenomen. Daarin werd verzocht om een regeling uit te werken. Het college heeft daaraan voldaan met de uitwerking van drie regelingen. Veel organisaties hebben zich aangemeld voor die regelingen. Vandaag gaat het over de noodsteun. Om snel actie te kunnen nemen, is hiervoor een individueel besluit van het college nodig.
In motie 61 wordt gevraagd om de raad beter op de hoogte te houden. Een wensen- en bedenkingenprocedure zou volgens haar goed kunnen werken, maar zorgt wel voor vertraging. Het derde dictumpunt vraagt een beleidsregel aan de raad voor te leggen. Het college meent dat een collegebesluit in dit geval beter is. Zij ontraadt de motie in deze vorm.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) zou graag zien dat het college de voorwaarden met de raad deelt.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) zegt toe bij de eerstvolgende wensen- en bedenkingenprocedure de voorwaarden mee te sturen.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) reageert op motie 62. De situatie van TivoliVredenburg is uitzonderlijk omdat het energiecontract precies op het verkeerde moment afliep. Er is geen reden om te verwachten dat na het verlenen van de noodsteun op korte termijn nog eens steun nodig is. Omdat het onmogelijk is om de toekomst te voorspellen, vindt zij het onverstandig om Tivoli bij voorbaat uit te sluiten van noodsteun of subsidie. Daarom ontraadt zij de motie.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) trekt na de toezegging van wethouder Schilderman motie 61 in.

De voorzitter sluit de beraadslaging over dit agendapunt. Stemming over motie 62 vindt vanavond plaats.

14. Afrondende Besluitvorming Maaltijdvoorziening.

De heer **Van Steeg** (CDA) zegt dat de maaltijdvoorziening een belangrijke voorziening is in de stad. Die is op dit moment goed geregeld door een sterke maatschappelijke organisatie. Het college stelt voor om daar een andere invulling aan te geven. Het CDA wil de huidige voorziening handhaven en

dient daarom mede namens de PVV een motie in (motie 63).

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt zich af of de maaltijdvoorziening goed geregeld is als slechts 300 Utrechters bereikt worden, terwijl er veel meer in een kwetsbare positie zitten, vooral inwoners met een lager inkomen. De voorziening is op dit moment niet inkomensafhankelijk.

De heer **Van Steeg** (CDA) meent dat het is georganiseerd vanuit een netwerk in de samenleving en wil die kracht behouden.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) zegt dat honderden Utrechters op dit moment gebruikmaken van een andersoortige maaltijdvoorziening. Is het dan niet eerlijker om hun die subsidie te geven in plaats van aan mensen die het zelf kunnen betalen?

De heer **Van Steeg** (CDA) vindt dat niet alles via de overheid moet worden geregeld. Door dit initiatief de nek om te draaien, gooi je het kind met het badwater weg.

Mevrouw **Hornsveld** (GroenLinks) vraagt het standpunt van het CDA over het feit dat er in het nieuwe plan korting is voor mensen met een U-pas.

De heer **Van Steeg** (CDA) reageert dat dat een goed voorstel kan zijn. Het is wel de vraag of je daarmee de mensen bereikt die je wilt bereiken, want er is altijd onderbesteding bij de U-pas. Voorts dient hij mede namens PVV en EenUtrecht een motie in met het verzoek om een evaluatie van de nieuwe maaltijdvoorziening (motie 64).

Mevrouw **Voortman** (wethouder) moet motie 63 ontraden, omdat dan hetzelfde wordt aangeboden, maar voor meer kosten. Met het nieuwe voorstel kunnen mensen via de U-pas korting krijgen, hebben meer verschillende aanbieders de mogelijkheid om maaltijden te leveren en krijgen initiatieven vanuit de stad meer ruimte.
Motie 64 moet zij ook ontraden vanwege de precieze formulering. Zij geeft wel aan wat zij qua evaluatie wil doen. De huidige gebruikers worden goed begeleid in de overgang naar de nieuwe situatie en dat wordt in juli 2023 geëvalueerd. Ook zal worden bezien of alle huidige gebruikers worden geholpen met een passende oplossing. Daarover wordt de raad per verzamelbrief voor Zorg en Welzijn geïnformeerd in de tweede helft van 2023. Zij zal de raad in het derde kwartaal van 2024 informeren over de inzet van de U-pas bij maaltijdvoorzieningen en zal ook aangeven of er nieuwe initiatieven zijn ontstaan.

De heer **Van Steeg** (CDA) vindt het belangrijk dat er een evaluatie van de maaltijdvoorziening komt. Hij memoreert zijn vraag over de tevredenheid en de prijs van de maaltijd en het oordeel van mensen over de nieuwe voorziening.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) zegt dat iedereen naar een goede voorziening wordt begeleid. Zij vindt het te bewerkelijk om alle mensen naar hun tevredenheid te vragen.

De heer **Van Steeg** (CDA) meent dat er eenvoudiger manieren zijn. De tevredenheid over de nieuwe situatie vindt hij van groot belang.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) herhaalt haar toezeggingen en zal verder kijken wat er mogelijk is. Zij komt in de verzamelbrief voor Zorg en Welzijn ook terug op het aspect tevredenheid.

De heer **Van Steeg** (CDA) trekt met deze toezeggingen motie 64 in.

De voorzitter sluit de beraadslaging over dit agendapunt. Stemming over motie 63 vindt vanavond plaats.

15. Afrondende Besluitvorming Standplaatsenbeleid.

De **voorzitter** memoreert dat het bij dit agendapunt nog niet gaat om afrondende besluitvorming. De komende weken zal hierover uitgebreid worden gesproken in de commissie. De fracties van VVD, PvdA en CDA hebben aangegeven voorstellen te willen indienen over dit onderwerp.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) wil ook een motie indienen.

De **voorzitter** voegt de heer Bos toe aan het lijstje met sprekers. Zij constateert dat Volt het punt ook mede heeft geagendeerd.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) zegt dat de VVD boos is over het verloop van het proces om tot het standplaatsenbeleid te komen. De standplaatshouders zijn tot nu toe niet als volwaardige partner in de gesprekken meegenomen en wenden zich nu tot de raad met een laatste vraag om hulp. De commissie heeft zich vrijwel unaniem uitgesproken tegen loting bij de verdeling van de standplaatsen. De VVD dient mede namens Volt, PVV, Utrecht Solidair en Stadsbelang Utrecht een motie in (motie 65).

De heer **Sungur** (DENK) vraagt of potentiële standplaatshouders ook bij de gesprekken mogen aansluiten.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt dat een prima idee. Het gaat om alle ondernemers in Utrecht.

De heer **Van Heuven** (PvdD) is ook geen voorstander van loting, maar wil ook criteria als duurzaamheid en circulariteit meenemen. Standplaatshouders moeten hiervoor wellicht hun onderneming aanpassen. Hoe denkt de VVD hierover?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) meent dat de ondernemers zelf hebben aangegeven ideeën te hebben. De VVD wil de gesprekken tussen de ondernemers en de gemeente faciliteren. De motie roept op om te kijken naar opties. Er is veel steun voor kwaliteitscriteria en branchering.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) leest in het eerste dictumpunt dat loting niet als primair middel moet gelden. Bedoelt de VVD daarmee dat loting niet moet worden uitgesloten?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt loting als verdelingsmechanisme willekeurig. Er zijn allerlei opties om een goede verdeling te krijgen. Loting is niet gelijkwaardig.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) vraagt of loting als uitkomst niet wordt uitgesloten.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) antwoordt dat de VVD loting als primair verdelingsmechanisme wél uitsluit.

De heer **Peters** (D66) begrijpt dat loting voor de VVD een optie kan zijn als er na het toepassen van een aantal criteria, waaronder branchering, nog standplaatsen overblijven.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) antwoordt bevestigend. Ondernemers moeten daarmee instemmen. Zij roept op om vertrouwen te hebben in het oordeel van de ondernemers zelf. Zij wil ondernemers beschermen tegen willekeur.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) vraagt of het uitsluiten van loting ook geldt voor plaatsen die vrijkomen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt dat een goede verdelingssystematiek voor alle standplaatsen geldt.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) vraagt hoe jonge ondernemers dan een kans krijgen op een standplaats.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) reageert dat de nieuwe systematiek voor iedereen geldt.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt of de nieuwe criteria gaan leiden tot gelijke kansen of zijn bedoeld om te sturen op de bestaande standplaatshouders.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) heeft branchering als een van de opties genoemd. Zij verwacht een voorstel van het college en weet nu nog niet hoe de selectiecriteria er straks uitzien.

De heer **Sungur** (DENK) constateert dat er kwaliteitscriteria komen en vraagt of de nieuwe ondernemers daarmee evenveel kans krijgen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) wil die vraag behandelen als er een voorstel ligt. Alle ondernemers moeten een kans krijgen om iets op te bouwen in de stad.

De heer **Talhaoui** (PvdA) zegt dat de standplaatsen aan de Oudegracht dreigen te verdwijnen als gevolg van de eerder aangenomen Omgevingsvisie Binnenstad. De PvdA wil deze twee plaatsen behouden en dient daarom samen met Student & Starter, PVV, Utrecht Solidair, VVD en CDA een motie in (motie 66).

De heer **Dekkers** (GroenLinks) memoreert de toezegging in de commissie dat er nadere onderbouwing komt voor het opheffen van deze plekken en dat er naar nieuwe plekken wordt gezocht. Waarom trekt de PvdA nu al een conclusie.

De heer **Talhaoui** (PvdA) heeft in de commissie geen nieuwe informatie over de twee standplaatsen gehoord.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) vraagt naar de inhoudelijke overwegingen waarom de redenen van veiligheid en toegankelijkheid uit de Omgevingsvisie niet meer zouden gelden.

De heer **Talhaoui** (PvdA) zegt dat de Omgevingsvisie een generieke visie is, die niet over specifieke locaties gaat.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) ziet in de Omgevingsvisie concreet staan “plekken op bruggen”. Hij hoopt dat de PvdA niet de verwachting wil wekken dat na het aannemen van de motie de ene plek voor Venetia is gegarandeerd.

De heer **Talhaoui** (PvdA) weet nog niet welke ondernemers op die plekken komen.

De heer **Peters** (D66) vraagt waarom de twee plekken zo belangrijk zijn en wijst op de veiligheids-overwegingen.

De heer **Talhaoui** (PvdA) vindt de argumenten, bijvoorbeeld over ruimte, niet overtuigend. Het zijn gezichtsbepalende plaatsen die je niet zomaar kunt verwijderen.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) constateert dat de ondernemers behoefte hebben aan duidelijkheid. Is het niet beter om na het commissiedebat, de brief aan de raad en de technische briefing over al deze punten een beslissing te nemen?

De heer **Talhaoui** (PvdA) meent dat het vervolgproces gaat over de verdeling, maar niet over het opheffen van standplaatsen. Het is belangrijk dat de raad zich uitspreekt over wat de ondernemers laten horen.

De heer **Stellinga** (CDA) zegt dat voor het CDA loting absoluut niet aan de orde is. Loting is gemak-zuchtig en onterecht. Hij dient een motie in met het verzoek om geen loting toe te passen en om met een eerlijk en duidelijk standplaatsenbeleid te komen (motie 67).

De heer **Peters** (D66) reageert dat de motie van het CDA loting volledig uitsluit. Als ondernemers zelf willen dat er geloot wordt, staat deze motie dat dan niet in de weg?

De heer **Stellinga** (CDA) zal dan een nieuwe motie indienen om deze motie in te trekken. Iedereen die het debat in de commissie heeft gevolgd, weet echter dat er bij de standplaatshouders geen draag-vlak is voor loting. Het toedelen van een standplaats moet niet afhangen van het lot.

De heer **Peters** (D66) zegt dat in de commissie is besproken dat met de ondernemers wordt gekeken hoe de standplaatsen het beste verdeeld kunnen worden. Hij vindt de motie een schijnvertoning en een politiek spelletje.

De heer **Stellinga** (CDA) ontkent dat ten stelligste. D66 heeft zich tijdens het commissiedebat ook tegen loting uitgesproken, maar komt daar kennelijk nu op terug.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) meent dat het overgrote merendeel van commissie en raad zich heeft uitgesproken tegen loting. Hij verwacht een toezegging op de motie van de VVD. Het is vreemd dat een standplaats onder de Europese Dienstenrichtlijn valt. Een dienst is een economische activiteit anders dan in loondienst, die gewoonlijk tegen vergoeding geschiedt. Of een standplaats onder de Dienstenrichtlijn valt, hangt volgens hem af van het product of de dienst die vanuit de standplaats

wordt geleverd. De gemeente heeft besloten om de model-APV van de VNG te volgen. Daardoor vallen alle standplaatsvergunningen onder de Dienstenrichtlijn. Deze benadering is volgens Stadsbelang Utrecht in strijd met de wet. Stadsbelang Utrecht dient daarom een motie in om alleen standplaatsen waar diensten worden geleverd, onder de Dienstenrichtlijn te laten vallen (motie 68).

Mevrouw **Bode** (Volt) vindt dat de gemeente aan zet is om dit pijnlijke traject tot een goed einde te brengen. Ondernemers zijn te laat geïnformeerd en dit heeft geleid tot veel onrust en stress. Het voorliggende plan is niet goed doordacht en zou terug moeten naar de tekentafel. Zij dient een motie in voor een overgangsperiode van het standplaatsenbeleid (motie 69).

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) vraagt welke nieuwe mogelijkheid Volt, na de woorden van de wethouder in de commissie, heeft gevonden voor een overgangsperiode.

Mevrouw **Bode** (Volt) heeft juridisch advies ingewonnen. In complexe trajecten met onduidelijke communicatie is er zeker ruimte voor een overgangstermijn.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) vraagt hoe lang deze periode kan zijn.

Mevrouw **Bode** (Volt) zegt dat er geen jurisprudentie is, maar dat er wel mogelijkheden zijn.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt of het juridisch advies gedeeld kan worden.

Mevrouw **Bode** (Volt) zegt dit toe.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) heeft een punt van orde. De motie die hij heeft ingediend, is medeondertekend door de PVV.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) vraagt waarom Volt heeft gekozen voor de bewoording dat er een besluit ligt. Er is nog geen besluit genomen.

Mevrouw **Bode** (Volt) heeft volgens haar het woord “besluit” niet genoemd. Zij is het eens met mevrouw Kendir.

De heer **Bosch** (PVV) zegt dat de PVV geen loting wil. Het is een schande hoe de gemeente omgaat met betrokken en hardwerkende ondernemers. Met betrekking tot het veiligheidsaspect en de ruimte die er niet zou zijn, wijst hij op de bergen fietsen die er staan. Als die daar weggaan, kunnen de ondernemers blijven staan. De PVV vindt dat Venetia op de huidige plek moet blijven. De PVV steunt alle moties die zijn ingediend.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) benadrukt dat het belangrijk is om een weloverwogen besluit te nemen over het standplaatsenbeleid. Zij wil wachten op de brief en het advies van de wethouder.

De heer **Sungur** (DENK) sluit zich aan bij de bijdrage van Student & Starter.

De voorzitter schorst hierna de vergadering.

Na hervatting van de vergadering geeft de voorzitter het woord aan wethouder Schilderman.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) heeft in de commissie erkend dat een aantal zaken in dit proces niet goed zijn gelopen. Deze heftige verandering raakt veel ondernemers in de stad. Over de verdeelsystematiek komen college en raad nog verder te spreken. De taskforce is alle punten die vanavond zijn besproken verder aan het uitwerken. Hiervan zal a.s. dinsdag de uitkomst worden toegezonden. Zij gaat voorts in op de ingediende moties.
Als eerste reageert zij op motie 66. De raad heeft de Omgevingsvisie Binnenstad vastgesteld en het college moet zich daaraan houden. Daarin staat duidelijk dat bruggen zo veel mogelijk vrijgehouden moeten worden voor voetgangers. Alternatieven zijn gevonden op het Vredenburg.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt waarom het college er niet voor kiest om de bergen fietsen daar weg te halen.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) antwoordt dat er pas fietsen weggehaald worden als er voldoende stallingscapaciteit is. In dit gebied is die er nog niet.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt of de wethouder onderschrijft dat er in de Omgevingsvisie staat dat er minder plekken op bruggen komen en niet dat er geen plekken op bruggen komen.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) antwoordt bevestigend. Er staat dat bruggen zo veel mogelijk vrij moeten zijn en dat er meer ruimte moet komen voor de voetganger.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt waarom dan specifiek die twee plekken zijn gekozen.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) zegt dat in de Omgevingsvisie staat dat er minder ruimte moet komen voor kramen en commerciële verkooppunten. Het aantal blijft gelijk, maar de plekken verhuizen naar het Vredenburg.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) denkt dat de raad nu iets anders kan besluiten, namelijk om de plek voor Venetia te behouden. De raad kan zijn eigen keuze herzien.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) komt daar straks op terug. In de tellingen is te zien dat dit drukke plekken zijn in de binnenstad. Daarom is voor deze plekken gekozen. De politie en de VRU adviseren om deze brug vrij te houden, ook vanwege de toegankelijkheid voor hulpdiensten. Zij moet de motie ontraden, hoewel die uitvoerbaar is.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) wil graag het politierapport en het onderzoek inzake de drukte morgen ontvangen.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) zegt dat er een gesprek is geweest dat op de mail is bevestigd. Zij zal deze informatie meenemen in de brief van a.s. dinsdag.

De heer **Bosch** (PVV) vindt het niet gek dat hulpdiensten er niet kunnen komen. Er staan immers vaste paaltjes.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) onderkent dat er meerdere obstakels zijn. Het gaat om de opstopping in het gehele gebied.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt dat de fietsen er nu weg moeten als de situatie zo gevaarlijk is. Zij vraagt een toezegging van de wethouder.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) gaat niet over de handhaving op het gebied van fietsen en stelt voor om het onderwerp in de commissie te bespreken.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt de wethouder Verkeer, die ook aanwezig is, te reageren.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) weet dat het onderwerp handhaving fietsen gevoelig ligt en wil die discussie nu niet voeren. De motie is in tegenspraak met het door de raad vastgestelde beleid, maar is wel uitvoerbaar.

De heer **Talhaoui** (PvdA) vraagt of de wethouder erkent dat in de Omgevingsvisie niet over deze twee specifieke locaties is besloten. Kan de raad afwijken van de toen vastgestelde Omgevingsvisie?

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) antwoordt dat dat klopt. Er is wel gesteld dat er een vermindering van het aantal verkooppunten moest komen en dat er meer ruimte moest zijn om te lopen. Het college heeft vervolgens naar de drukste plek gekeken. De motie is technisch uitvoerbaar.
Zij vervolgt met motie 68. Een standplaats valt onder de Dienstenrichtlijn. Zij verwijst naar een uitspraak over Appingedam en ontraadt de motie.
In reactie op motie 69 zegt zij dat de afgelopen tijd is gezocht naar mogelijkheden voor een overgangstermijn. Sinds het commissiedebat wordt een aantal opties nader onderzocht. In de brief van a.s. dinsdag zal hierover nader bericht worden. Als Volt iets anders bedoelt, moet zij de motie ontraden.

Mevrouw **Bode** (Volt) sluit aan bij de interpretatie van de wethouder.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) kan de motie in dat geval overnemen.

De heer **Stellinga** (CDA) geeft mee dat het bieden van een overgangstermijn onder omstandigheden kan worden voorgeschreven door de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) vraagt wat met een overgangstermijn wordt bedoeld.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) kan voor een overgangstermijn van meerdere jaren nog steeds geen juridische onderbouwing vinden die houdbaar is. Zij blijft daar wel naar zoeken. Een eventuele gedoogtermijn is wellicht voor een korte periode mogelijk. Zij komt hierop terug in de brief van a.s. dinsdag.
Tot slot reageert zij op de moties 67 en 65 over loting. Er zijn vier manieren om schaarse vergunningen te verlenen. In de commissie is gesproken over loten en selectie op basis van criteria. In het debat werd duidelijk dat de raad behoefte heeft aan meer informatie. Het college heeft toegezegd om met de branche alle opties rondom de selectiemethoden en andere voorwaarden te onderzoeken. Een brief daarover komt op 11 april a.s.

De motie van het CDA sluit iedere vorm van loting uit, maar ook selectie kan nadelig zijn voor ondernemers.
De motie van de VVD sluit aan bij het proces dat nu gelopen wordt: het gesprek voeren met de brancheverenigingen en de vertegenwoordiging van de standplaatsen en loting niet zomaar laten prevaleren. De gemeente moet alle belangen wegen en doet haar best om het zo veel mogelijk eens te worden. Als de VVD deze interpretatie deelt, kan zij de motie overnemen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) zegt dat het erom gaat dat loting niet de manier is om de standplaatsen te verdelen. Als uit de gesprekken blijkt dat ondernemers dat zelf willen, kan zij akkoord gaan.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) denkt dat er ook een combinatie van criteria en loting kan zijn. Zij beluistert bij de VVD de ruimte om dat gesprek te voeren.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) stemt daarmee in. Zij is benieuwd naar de uitkomst van het gesprek.

De heer **Sungur** (DENK) nodigt de wethouder uit om een duidelijker oordeel over de moties uit te spreken. Maken zowel bestaande als nieuwe ondernemers evenveel kans, ongeacht de criteria?

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) zegt dat de wet een gelijk speelveld voorschrijft, hoewel dat een lastig uitgangspunt is voor iemand die al heel lang op een plaats staat. Omdat zij meteen met de opmerkingen uit de commissie aan de slag is gegaan, is een oordeel over de motie lastig te geven.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) zegt dat er gemiddeld tien tot twaalf jaar wordt genomen voor het overgangsrecht. Dit is bevestigd door drie advocaten. Zij wijst op bestaande jurisprudentie.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) reageert dat het college een juridisch houdbaar besluit moet nemen. Tot op heden is nog geen overgangstermijn gevonden die juridisch houdbaar is. Een en ander is in de brief terug te lezen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) wil met de motie een stok achter de deur hebben om te zorgen dat gemeente en ondernemers gelijkwaardig aan tafel zitten.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) kan met de door haar verwoorde interpretatie de motie positief adviseren. Als bedoeld wordt dat gemeente en ondernemers het 100% eens moeten worden, moet zij negatief adviseren.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) verzoekt om een tweede termijn op dit punt.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt wat het verwerpen van de motie betekent voor het proces dat de wethouder op dit moment doorloopt.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) heeft de indruk dat de raad achter het huidige proces staat en ziet de motie als een aanmoediging. Zij zegt toe dat zij doorgaat met de gesprekken om de criteria verder uit te werken.

De heer **Stellinga** (CDA) vraagt een oordeel over de motie van het CDA.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) moet de motie ontraden, omdat een resultaat van de gesprekken kan zijn dat er bij gelijke uitkomsten toch overgegaan wordt tot loting.

De **voorzitter** concludeert dat er behoefte is aan een tweede termijn. Die zal na de dinerpauze plaatsvinden.
Zij schorst hierna de vergadering tot 19.30 uur.

De voorzitter heropent de vergadering en stelt aan de orde:

In memoriam mevrouw Willie Roefs-Van Gasselt.

Nadat de aanwezigen zijn gaan staan, staat de **voorzitter** stil bij het overlijden van mevrouw Willie Roefs-Van Gasselt. Ze wil allereerst de twee dochters van mevrouw Roefs welkom heten.
Op 24 februari jongstleden is mevrouw Roefs op 87-jarige leeftijd overleden. Zij was vanaf 1986 raadslid voor het CDA in de toenmalige gemeente Vleuten-De Meern. Twaalf jaar lang deed zij dit met veel overgave. Mevrouw Roefs wilde daarna het liefst doorgaan, maar de uitslag van de verkiezingen zette daar tot haar grote verdriet een streep door. De manier waarop mevrouw Roefs zich is blijven inzetten voor de fractie was bewonderenswaardig. Ze hielp de raadsleden met gevraagde en ongevraagde adviezen, deed onderzoek en bleef nog lang meelezen met politieke stukken.
Mevrouw Roefs had een hart voor de kwetsbare medemens. Daarom was het ook niet vreemd dat zij zich vooral met welzijn en onderwijs heeft beziggehouden. Haar dossierkennis was enorm. Tijdens de vergadering kon ze met een felle toon spreken. Haar mimiek liet daarbij niets te wensen over. Ze was met hart en ziel bij deze thema's betrokken en altijd op zoek naar meer informatie. De voorzitter heeft een aardig artikeltje teruggevonden in de krant naar aanleiding van de koninklijke onderscheiding die zij bij haar afscheid mocht ontvangen. Tijdens die bijeenkomst deed ze een oproep om raadsleden zo vroeg mogelijk bij besluitvorming te betrekken, bedankte ze de ambtenarij voor alle ondersteuning, maar ook haar thuisfront voor de onvoorwaardelijke steun, vooral voor de aanschaf van de afwasmachine.
De voorzitter vindt het mooi om te benoemen dat mevrouw Roefs zich naast haar raadswerk hard heeft gemaakt voor een betere positie voor vrouwen, niet zozeer door op de barricaden te staan, maar door bijvoorbeeld een opleidingsinstituut op te richten met als doel vrouwen tot ontwikkeling te laten komen.
De raad herdenkt mevrouw Roefs vandaag als een vriendelijke en bevlogen vrouw, die er echt voor ging en van grote waarde was voor Vleuten-De Meern en de mensen om haar heen.
De voorzitter vraagt de aanwezigen om enige momenten van stilte ter herinnering aan mevrouw Willie Roefs-Van Gasselt.

(De aanwezigen nemen hierna enige momenten van stilte in acht.)

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde de voortzetting van de behandeling van:

15. Afrondende Besluitvorming Standplaatsenbeleid.

De **voorzitter** meldt dat de raad is toegekomen aan de tweede termijn. Maar eerst geeft zij het woord aan de heer De Pagter, die een punt van orde heeft.

De heer **De Pagter** (VVD) had aangegeven een tweede termijn te willen om te kunnen overleggen met zijn fractie. Dit overleg heeft opgeleverd dat de fractie de motie gewoon in stemming wil brengen. Er is dus geen tweede termijn meer nodig.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) heeft nog wel behoefte aan een tweede termijn. Hij stelt dat de wethouder de raad heeft geconfronteerd met het Appingedamarrest. De heer Bos heeft zich hier samen met zijn fractieondersteuner Chris Nyqvist zwaar in verdiept. Hierin is hij geen enkele keer het woord "standplaatsen" tegengekomen. Sterker nog, daar ging het helemaal niet over. Appingedam is een kleine gemeente met 10.000 inwoners. Hier zou een grootwinkelbedrijf aan de rand van de stad worden gerealiseerd. Ook uit andere jurisprudentie is nooit gebleken dat standplaatsen van toepassing waren. Daarom handhaaft de heer Bos zijn motie 68. Hij hoopt op veel steun. Als de wethouder het niet met hem eens is, wil hij dat zij dit onderbouwt met jurisprudentie die wel van toepassing is op deze casus. Hier wil hij een toezegging op.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) heeft, hoewel de VVD geen behoefte had aan een tweede termijn, wel een vraag aan deze fractie. Ze heeft een motie ingediend die de wethouder wil overnemen c.q. positief wil adviseren. De heer Dekkers begrijpt goed dat er een uitspraak gedaan moet worden, maar hij hecht er, om voor de motie te kunnen stemmen, wel aan om te horen of de VVD de interpretatie van de wethouder onderschrijft.

De heer **Sungur** (DENK) merkt op dat de wethouder zelf een toezegging heeft gedaan. De motie is heel begrijpelijk. Het is nu aan iedereen om daar zelf een oordeel over te vellen. De heer Sungur wil niet verzanden in discussies over wat er nou precies staat.

De **voorzitter** vraagt of de indiener van de motie hier iets over wil zeggen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) stelt dat de motie inderdaad staat zoals ze staat. De VVD had geen behoefte aan een tweede termijn omdat de fractie er hetzelfde over dacht als het college.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) zal kort ingaan op de vraag van Stadsbelang Utrecht. In haar eerdere beantwoording heeft ze aangegeven wat de belangrijke passages zijn die eruit voortkomen. Alles wat betrekking heeft op de detailhandel en de verkoop van goederen aan consumenten moet gezien worden als diensten zoals die benoemd zijn in de Dienstenwet. De wethouder heeft hier al eerder meerdere dingen over aangegeven. Het college kan dit nogmaals op papier zetten. De wethouder zegt toe om opnieuw op papier te zetten waarom dit valt onder de zwaarste vergunningen.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) wil dit met de bijbehorende jurisprudentie ontvangen en niet met een interpretatie. Hij heeft inderdaad gezien dat het om detailhandel ging, maar detailhandel in een heel andere context dan de winkelnering bij marktkramen. Marktkramen zijn per definitie geen detailhandel. Standplaatsen zijn heel iets anders dan winkels. Er geldt een heel ander

huurrechtregime voor. De heer Bos is in geen enkele jurisprudentie iets tegengekomen over standplaatsen. Hij wil dus graag een uitgebreide onderbouwing zien en geen laffe verhandeling.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) antwoordt dat het college altijd zijn best doet om nooit laffe verhandelingen aan te bieden. Het zal nogmaals op papier zetten waar dit om gaat. Het gaat met name om de uitspraak wat er valt onder de dienstenrichtlijn en wat er valt onder het concept "dienst".

Mevrouw **Bode** (Volt) trekt motie 69 in.

De **voorzitter** stelt vast dat agendapunt 15 afgehandeld is. Zij neemt de raad mee in het dilemma van de avond. Er staat nog 3:45 uur aan vergadertijd op de klok. Er zal ook nog geschorst worden en er moet ook nog gestemd worden. Dit betekent dat de raad tot diep in de nacht zou moeten werken. Dat is misschien niet verstandig. Dat betekent dat er misschien minder agendapunten kunnen worden behandeld dan wel dat de raadsleden hun bijdragen comprimeren. In het beste geval gebeuren beide. De agendapunten 21 en 22, waar de burgemeester portefeuillehouder van is, zouden verschoven kunnen worden naar de volgende raadsvergadering, op 11 mei. De raad mag hier zelf over beslissen.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt wat er zou gebeuren als de raad zou proberen om de punten te behandelen. Wat maakt het voor verschil om dit nu al te beslissen?

De **voorzitter** antwoordt dat sommige ambtenaren wachten tot hun agendapunt aan de beurt is. Voor hen verandert het iets.

De heer **Koning** (D66) denkt dat het een kansloze poging zou zijn om de agendapunten 21 en 22 te behandelen. Het lijkt hem dus goed om deze punten door te schuiven, hoe interessant hij de onderwerpen ook vindt. De heer Koning wil een dringende oproep doen aan het DB en de hele raad om de tijden aan de voorkant beter te organiseren, zodat dit niet meer voorkomt.

De heer **Van Steeg** (CDA) stelt dat het belangrijke onderwerpen zijn, maar hij steunt het voorstel om de agendapunten uit te stellen.

De **voorzitter** constateert dat er non-verbaal brede steun geuit wordt om deze twee onderwerpen te verdagen naar 11 mei. Dan zullen zij als eerste aan de beurt komen.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) heeft een punt van orde. Hij vraagt of er nog tijd meegenomen moet worden voor die onderwerpen, want hij zit krap in zijn tijd.

De **voorzitter** antwoordt dat de heer Dijkstra de regels kent en dat de raad niet van zins is hiervan af te wijken.

16. Raadsvoorstel Preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2027.

De heer **Van Heuven** (PvdD) wil alcoholreclame weren uit de Utrechtse openbare ruimte. Wanneer je veel beleid ontwikkelt voor de preventie van alcoholmisbruik hoort het er ook bij dat je geen alcohol

gaat promoten in de openbare ruimte. In de commissie heeft de fractie dan ook een voorstel ingediend om alcoholreclame te weren. Hiervoor ligt een motie klaar, maar de fractie was ook in afwachting van hoe het college hiermee om zou gaan. Er zou een brief komen. Die heeft de raad nog niet ontvangen. De heer Van Heuven had begrepen dat alcoholreclame opgenomen zou worden in de reclamebrief. Naar die brief kijken steeds meer partijen naar steeds meer onderwerpen uit. Dit onderwerp zal daar ook in terugkomen. Het was de PvdD niet duidelijk wat de insteek van het college nu precies is wat betreft alcoholreclame. Gaat het college onderzoeken of een verbod mogelijk zou zijn en zo ja, op welke manier? Dan weet de fractie analoog aan het voorstel over fossiele reclame in de openbare ruimte dat alcoholreclame weren niet per direct kan, maar wel met het goede gesprek. Hoe denkt het college hierover? Nog veel meer is de PvdD benieuwd of het college het met de fractie eens is dat de inzet zou moeten zijn dat men stopt met alcoholreclame in de openbare ruimte. Dat heeft veel gezondheidsvoordelen en brengt mensen die een alcoholverslaving hebben niet meer in de problemen. Is de wethouder het met de fractie eens dat het weren van alcoholreclame de lijn is die de gemeente zou moeten volgen? Komt er iets van deze strekking in de reclamebrief waar iedereen reikhalzend naar uitkijkt? De PvdD heeft een motie klaarliggen, maar weet dat een aantal fracties het nu nog net iets te vroeg vindt, juist omdat de reclamebrief nog moet komen. Bij het vleesreclameverbod wilde het college nog even kijken hoe dit precies moest gebeuren en hoe dit getimed moest worden. De PvdD komt nu dus niet met een motie, maar is wel benieuwd of het college het met de fractie eens is dat het verbod op alcoholreclame de lijn is die de gemeente zou moeten volgen.

Mevrouw **Hornsveld** (GroenLinks) stelt dat alcoholmisbruik een zware impact heeft op de gebruikers. Daarom vraagt zij om een toezegging van de wethouder. GroenLinks zou meer nadruk willen zien op het zorgen voor een afname van de vanzelfsprekendheid van het schenken van alcohol. Dat is destijds ook gelukt met het roken. Dit geldt ook voor bijeenkomsten van de gemeente en gemeentelijke organisaties. Dit is goed voor ieders gezondheid, maar het steunt vooral de mensen die problemen hebben met alcohol of hebben gehad. Voor hen kan het heel lastig zijn als er serveerbladen met glazen alcohol letterlijk onder hun neus langskomen. De wethouder toonde hier begrip voor in het commissiedebat. Kan de wethouder ook toezeggen dat het gratis aanbieden van alcohol echt beperkt wordt tot feestelijke momenten en het sowieso niet meer actief aangeboden wordt door ermee rond te lopen met serveerbladen?

Mevrouw **Assen** (PvdA) kan zich met betrekking tot de alcoholreclames aansluiten bij de Partij voor de Dieren. Daarnaast heeft ze nog een punt over blurring in combinatie met alcohol. Ze vraagt de wethouder om toe te zeggen dat hij, wanneer het landelijk mogelijk gemaakt wordt, de raad actief informeert over hoe het college van plan is daarop in te spelen.

De heer **Eerenberg** (wethouder) zegt uiteraard toe dat het college, zodra duidelijk is hoe blurringwetgeving uitpakt en wat dit wel en niet mogelijk maakt, de raad hierover zal informeren. Dan kan de raad daar ook een debat over voeren. Er zitten namelijk meer kanten aan blurring dan alleen het volksgezondheidsperspectief. Die moeten allemaal afgewogen worden. In de commissie heeft de wethouder al aangegeven dat bij gezond stedelijk leven ook hoort dat ook de gemeentelijke organisatie zelf terughoudend is met alcohol. Hij vindt het ook gepast dat iedereen dat dan doet. Als de raad van het college verwacht dat men in het stadskantoor terughoudend is met alcohol, dan vindt hij het chic als iedereen dat doet en dat dan ook voor het stadhuis geldt. Het kan niet alleen maar van de ambtenaren verwacht worden.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vraagt wat wethouder Eerenberg nu eigenlijk aan de raad vraagt.

De heer **Eerenberg** (wethouder) vindt het chic als de raad, wanneer ze aan het college vraagt om terughoudend te zijn met alcohol, daar precies dezelfde normen op nahoudt voor de eigen organisatie.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) stelt dat hij dit helemaal niet vroeg.

De **voorzitter** merkt op dat anderen dit wel vroegen.

De heer **Eerenberg** (wethouder) laat dit aan de raadsleden. In de genoemde samenhang staat het college er positief tegenover.
Er is gevraagd wat er in de brief komt die de raad over een week of twee ontvangt. Er wordt nu aan gewerkt. Als al bekend was wat er in de brief zou staan, had de raad de brief al ontvangen. De raad zal meer inzicht krijgen in het dilemma hierachter. Natuurlijk is het vanuit het perspectief van volksgezondheid zo dat, hoe minder je in aanraking met iets komt, hoe kleiner de kans is dat je het gebruikt, maar de raad moet wel weten of dat eigenlijk wel kan. Dat zal niet via publiekrecht kunnen, dus dat moet via privaatrecht. Welke contracten liggen daaronder? Bedoelt de raad dan alleen de reclames in de abri's of ook de logootjes in de horeca? Het college gaat de raad in positie brengen om de discussie te voeren met de reclamebrief.

Mevrouw **Hornsveld** (GroenLinks) merkt op dat haar eerdere oproep natuurlijk ook voor de raad geldt. Ze wil echter niet zeggen dat dit ook geldt voor feestelijke gelegenheden. Dan mag het zeker. Het gaat om de vanzelfsprekendheid en met name om het actief rondlopen met bladen met glazen alcohol. Dat kan voor mensen heel moeilijk en problematisch zijn.

De heer **Eerenberg** (wethouder) antwoordt dat hij het, als het beperkt wordt tot het rondbrengen en de feestelijke bijeenkomsten, ermee eens is, maar dat het belangrijk is dat de norm, als de raad die wil stellen, overal gesteld wordt. Als dit de invulling van de norm is, vindt de wethouder het helemaal prima. Hij zou het, los van waarvoor gekozen wordt, samen willen doen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) hoopt dat het college niet het wiel aan het uitvinden is wat betreft de alcoholreclame. Bij het initiatiefvoorstel "Weer fossiele reclame uit de openbare ruimte" heeft de heer Van Heuven met een externe jurist al uitgezocht dat reclame geweerd mag worden en hoe dat vormgegeven kan worden. Het college hoeft dus niet weer helemaal een nieuwe passage te schrijven, want die informatie is er al. Het zou jammer zijn als daar allemaal tijd in is gaan zitten.
Daarnaast vraagt de heer Van Heuven of de wethouder het ermee eens is dat het weren van alcoholreclame de insteek zou moeten zijn van wat er in de brief komt te staan.

De heer **Eerenberg** (wethouder) vindt dit een bijzonder debat. Er wordt gesproken over een brief die er nog niet is. Hij vraagt de raad om twee weken te wachten op die brief en dan het debat te voeren. Dan kan het goede gesprek gevoerd worden.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vindt dit een flauw antwoord. Hij vraagt om een politieke toezegging. De brief is al zo goed als klaar, want de heer Van Heuven kan zich niet voorstellen dat binnen twee

weken die hele brief nog geschreven moet worden. Hij heeft al aangegeven dat hij de motie niet zal indienen, maar hier wel op zal terugkomen bij de behandeling van de reclamebrief. Hij vindt het flauw dat de wethouder niks wil zeggen over de inhoud.

De heer **Sungur** (DENK) is toch benieuwd wat het antwoord van de wethouder is op de politieke vraag. De raad krijgt de brief, maar wat vindt de wethouder zelf van het voorstel?

De heer **Eerenberg** (wethouder) zal zijn antwoord herhalen. Vanuit het perspectief van volksgezondheid is het onmiskenbaar waar dat het effectief is als je minder toegang geeft en goede voorlichting geeft. Alleen maar verbieden werkt namelijk ook niet. Er moet intelligenter beleid gevoerd worden. Het gaat ook om de vanzelfsprekendheid van alcohol en het stellen van een norm. Is het normaal om even te drinken bij het eten? Misschien wil je juist daar een publiekscampagne op doen. Is dat dan reclame? Dit soort dilemma's zitten er allemaal achter. Dat is het perspectief van volksgezondheid. Maar het verbieden van reclame in de openbare ruimte heeft ook nog andere aspecten. Dat gaat ook over principiële vraagstukken. Dat debat, dat over meer gaat dan alleen volksgezondheid, moet gevoerd worden wanneer de raad de rijkheid ziet van de vraagstukken. Welke reclame wil de raad toestaan? Wat wil de raad wel en niet verbieden? Op grond waarvan wil ze dat verbieden? Hoe verhoudt zich dat tot andere uitgangspunten, zoals de vrijheid van meningsuiting? Er zit ook een principiële kant aan. Het volksgezondheidsperspectief is duidelijk. Alleen verbieden zal echt niet voldoende zijn, want dan wordt alcoholgebruik soms ook interessanter. De wethouder vraagt de raad om twee weken te wachten met het debat over hoe dat in de dynamiek van de reclame valt en wat de instrumenten van de raad zijn.

De **voorzitter** constateert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn.

17. Raadsvoorstel Kadernota Meerjarig perspectief buurtcentra 2022-2032.

De heer **Van Steeg** (CDA) vindt dat er in de commissie een goed debat is gevoerd over de buurtcentra. Dit is een belangrijk onderwerp. Het CDA is blij dat zijn eerdere moties over buurtcentra van de toekomst worden meegenomen in de nieuwe nota. Het is belangrijk dat eigenaarschap in de buurt goed tot zijn recht komt. Om dat nog te versterken dient de heer Van Steeg motie 70 (Bied meer ondersteuning voor buurtcentra in zelfbeheer) in, mede namens de fracties van Utrecht Solidair en D66. Hierin wordt het college opgedragen om de mogelijkheden te onderzoeken waarop buurtcentra in zelfbeheer praktische ondersteuning kunnen krijgen, bijvoorbeeld via een apart loket en de raad over de mogelijkheden in Q3 van 2023 te informeren.
Daarnaast dient de heer Van Steeg amendement 14 (Niet verplichten van tegenprestatie bij activiteiten bij buurtcentra in zelfbeheer) in, mede namens Utrecht Solidair. Hierin wordt besloten beslispunt 2 van het raadsvoorstel te schrappen.

Mevrouw **Hornsveld** (GroenLinks) zal haar betoog inkorten. GroenLinks is blij met het raadsvoorstel, want verbinding en activiteiten op buurtniveau zijn heel belangrijk voor een leefbare stad. Zij dient motie 71 (Buurtcentra voor iedereen, dus zonder obstakels) in, mede namens de fracties van EenUtrecht, ChristenUnie, Student & Starter, Volt, BIJ1, VVD, CDA, D66 en PvdA. Hierin wordt het college opgedragen om in de opdracht-, ontwerp-, en uitvoeringsfase zelfstandig fysieke toegankelijkheid als voorwaarde mee te nemen voor nieuwe buurtcentra, bij renovatie/verduurzaming van bestaande buurtcentra fysieke toegankelijkheid ook altijd bij de

plannen te betrekken en belangenorganisaties/ervaringsdeskundigen altijd mee te laten praten vanaf de ontwerpfase.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) merkt op dat in deze nota het medebeheer met DOCK als basis wordt gezien en het zelfbeheer als volgende ambitie. Daarom dient de heer Dijkstra motie 72 (Zelfbeheer eerst) in. Hierin wordt het college opgedragen om zelfbeheer als basisuitgangspunt te hanteren voor het beheer van bestaande en nieuwe buurtcentra en de transitie van DOCK naar zelfbeheer waar het kan te faciliteren.
De tweede motie van de heer Dijkstra gaat wat verder. Die raakt aan twee waarnemingen. De eerste is dat DOCK de afgelopen jaren te weinig heeft gedaan om het zelfbeheer van buurtcentra te stimuleren. Dat was ook het geval in alle andere activiteiten die DOCK onderneemt. EenUtrecht wil dat dit wat meer wordt aangejaagd. De tweede waarneming is dat het voor het ontwikkelen van zelfbeheer cruciaal is dat een aantal lastige gemeenschappelijke taken in de administratieve sfeer kunnen worden uitbesteed aan een facilitator die dat heel goed kan. Daarom dient de heer Dijkstra motie 73 (Buurtcentra in zelfbeheer) in. Hierin wordt het college opgedragen om zelfbeheer, naast medebeheer, als een belangrijk uitgangspunt te hanteren voor het beheer van bestaande en nieuwe buurtcentra en de transitie van DOCK naar zelfbeheer waar het kan te faciliteren, met DOCK af te spreken dat zij eind 2024 voldoen aan de doelstelling om ook minimaal 10% van de huidige buurtcentra in zelfbeheer te laten plaatsvinden en mocht dit niet lukken DOCK een plan van aanpak te laten aanleveren hoe dit doel alsnog kan worden gerealiseerd en nader te onderzoeken op welke wijze de gemeente in samenwerking met Dwarsverband en mogelijk ook met DOCK de functie van een administratiekantoor kan organiseren voor het ondersteunen van bewoners die willen starten met een buurtcentrum in zelfbeheer of daarin al actief zijn.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) vertelt dat stichting JOU heeft aangegeven dat er momenteel te weinig ruimte is voor jongeren in de Utrechtse buurtcentra, terwijl die behoefte er wel is. In Hoograven worden dagelijks 40 tot 50 jongeren bereikt in een kleine kamer en in Lombok is er helemaal geen ruimte voor jongeren. Het is belangrijk dat de jongeren een plek hebben waar ze elkaar kunnen ontmoeten en samen activiteiten kunnen ondernemen. Daarom vraagt mevrouw Kendir het college om meer ruimte te creëren voor jongeren in buurtcentra. Niet alleen de ruimte is belangrijk. Ook de sfeer en de uitstraling van deze centra moeten aangepast worden aan de behoeften van jongeren. Een hip karakter kan helpen om meer jongeren aan te trekken en te behouden als bezoekers van deze centra. Hierbij kan gedacht worden aan een skateboardbaan, een muziekstudio, een gamehoek of andere faciliteiten die jongeren aanspreken. Door meer ruimte te creëren en buurtcentra aantrekkelijk te maken voor jongeren krijgen zij een plek waar ze zich thuis kunnen voelen. Daarom dient mevrouw Kendir motie 74 (Geef buurtcentra een hip karakter) in, mede namens de fracties van ChristenUnie en D66. Hierin wordt het college opgedragen om in gesprek te gaan met de buurtcentra om te onderzoeken op welke manier zij meer jongeren kunnen aanspreken, hen ruimte kunnen bieden en hoe de inrichting van de buurtcentra hierop kan worden aangepast en in dit proces ook nadrukkelijk jongeren zelf te betrekken en om bij renovaties en nieuwbouw van buurtcentra te zorgen voor een hip en modern karakter dat ook jongeren aanspreekt.
Daarnaast wordt er voorgesteld om een tegenprestatie te vragen wanneer er een buurtcentrum gratis wordt verhuurd. Student & Starter vindt het belangrijk dat de invoering van de tegenprestatie niet ten koste gaat van inclusie en de toegankelijkheid van deze buurtcentra. De gemeente moet ervoor waken dat groepen niet uitgesloten worden door een tegenprestatie te verlangen. Daarom dient mevrouw Kendir motie 75 (Tegenprestatie niet ten koste laten gaan van toegankelijkheid) in, mede

namens de fracties van EenUtrecht, Utrecht Solidair en PvdA. Hierin wordt het college opgedragen om bij de invoering van de tegenprestatie rekening te houden met de uitgangspunten van inclusie en toegankelijkheid en de invoering van de tegenprestatie te evalueren op mogelijke negatieve gevolgen voor de inclusie en de raad over de uitkomsten van de evaluatie te informeren.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vraagt wat dan die uitgangspunten van inclusie zijn.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) antwoordt dat het gaat om kwetsbare groepen, om gemarginaliseerde groepen. In het commissiedebat had mevrouw Kendir het voorbeeld genoemd van een bardienst als tegenprestatie. Mensen die principieel geen alcohol drinken kunnen zich daar oncomfortabel bij voelen. Er zijn ook kwetsbare groepen die een bepaalde taak niet kunnen uitvoeren.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) zou toch graag de uitgangspunten van inclusie willen weten. Dit zijn wat praktijkvoorbeelden, maar om dit goed te kunnen beoordelen moet hij de uitgangspunten kennen.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) antwoordt dat Utrecht sowieso een aanpak heeft op diversiteit en inclusie. Daarin staat scherp wat er verstaan wordt onder inclusie. Dat kan gewoon gevolgd worden.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) vraagt of mevrouw Kendir met de tegenprestatie ook juist kansen ziet voor inclusie.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) antwoordt dat zij zich vooral baseert op wat er in de raadsinformatiebijeenkomst is gezegd, namelijk dat er ook zorgen zijn dat de tegenprestatie een drempel opwerpt, terwijl de gemeente juist wil dat dit toegankelijk is. Zij neemt vooral deze signalen mee, maar als mevrouw Van der Wilt voorbeelden kent waarin dit juist bevorderlijk werkt, dan is zij hier zeker benieuwd naar.

De heer **Van Steeg** (CDA) merkt op dat deze discussie laat zien dat het onduidelijk is wat de tegenprestatie is en dat hij drempels opwerpt. Steunt mevrouw Kendir het amendement van het CDA om de tegenprestatie helemaal te schrappen?

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) wilde dit eigenlijk bij de stemverklaring vertellen. Student & Starter wilde het amendement steunen, maar denkt dat dit punt met deze motie, door de inclusie te waarborgen, dit te evalueren en de vinger aan de pols te houden voldoende is gedekt. Daarom steunt Student & Starter het amendement van het CDA niet.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) is van mening dat de verduurzaming van de panden, waaronder die van de buurtcentra, sneller moet en zou kunnen. Wat betreft het gemeentelijk vastgoed is daarover al een duidelijke boodschap naar de raad toe gekomen vanuit de Rekenkamer: het moet sneller. Dat gaat alleen nog maar over het gemeentelijk vastgoed, terwijl er ook buurtcentra in zelfbeheer zijn met minder middelen. De Partij voor de Dieren is van mening dat buurtcentra een voorbeeldfunctie in de wijk hebben of in ieder geval zouden moeten hebben. Kan de wethouder toezeggen om binnen het gemeentelijk vastgoed verduurzaming van buurtcentra in gemeentelijke handen prioriteit te geven? De PvdD-Fractie zou graag zien dat hier een olievlekwerking van uitgaat. Kan de wethouder

toezeggen om de buurtcentra in zelfbeheer en medebeheer te informeren over bestaande financiële mogelijkheden, bijvoorbeeld via fondsen, en actief aan te sporen om aan de slag te gaan met die verduurzaming en om de raad een overzicht te geven van de voortgang van de verduurzaming en om inzichtelijk te maken welke buurtcentra hierbij sneller aangepakt moeten worden? Zo nee, waarom niet? Tot slot vraagt mevrouw Snippe of de wethouder kan toezeggen om samen met de buurtcentra te overleggen hoe over verduurzamingsmogelijkheden gecommuniceerd kan worden naar de buurt met als doel het verspreiden van mogelijkheden voor onder andere financiële potjes? Het lijkt de PvdD goed als buurtcentra deze functie innemen en dat ook hier proactief informatie over verduurzaming wordt verstrekt.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) steunt dit voorstel. Er is mooie aandacht voor multifunctioneel gebruik. De fractie gaat volgen hoe dit wordt ingezet. In de commissie heeft D66 veel aandacht gevraagd voor het stimuleren en faciliteren van zelfbeheer, ook in nieuwe wijken. Ze is blij met de toezegging van de wethouder hierop. De fractie steunt de motie van het CDA. Ook deelt ze de wens van Student & Starter. Ook jonge generaties moeten zich goed welkom voelen in het buurtcentrum. Tot slot wil mevrouw Van der Wilt wat tegengeluid laten horen tegen het kritische geluid over de tegenprestatie. Zij heeft zelf het buurtcentrum gratis gebruikt in haar studententijd. De tegenprestatie biedt ook juist een kans om de functie van het buurtcentrum flink te vergroten. Studenten mochten gratis gebruikmaken van de keuken, maar beantwoordden in ruil hiervoor digitale vragen van ouderen. Daarnaast voerden ze klusjes uit en deden ze boodschappen. Hier zijn veel ouderen mee geholpen en er werd verbinding gevonden in de wijk. Een tegenprestatie kan dus ook een win-winsituatie zijn. Zij vraagt de wethouder daarom om een toezegging om in de uitwerking van deze ambitie vooral in te zetten op het maken van maatschappelijke meerwaarde doordat wijkbewoners elkaar helpen en ondersteunen.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) steunt het voorstel eveneens. Voor de ChristenUnie-fractie is het belangrijk dat de buurtcentra toegankelijk zijn voor iedereen. Daarom staat ze onder de motie van GroenLinks hierover. Buurtcentra moeten niet alleen toegankelijk zijn voor iedereen. Ze zijn er ook voor iedereen uit de buurt. Daarom steunt de fractie de motie van Student & Starter over het aantrekkelijk inrichten van buurtcentra voor jongeren. Wat de heer Van der Graaf betreft geldt dit zelfs breder. Ook jongvolwassenen lopen dan misschien eerder binnen en zullen dan eerder aanhaken bij activiteiten. Een leuke inrichting is uitnodigend en kan helpen om buurtcentra echt voor iedereen te maken. Kan de wethouder toezeggen deze groepen wat breder mee te nemen? Er is veel te doen over medebeheer en zelfbeheer. Waar het kan is het mooi als zelfbeheer lukt. Tegelijkertijd bleek ook dat juist volledig zelfbeheer bij het buurtcentrum niet voor iedereen was. Dit baart de ChristenUnie-fractie zorgen. Het is dan ook fijn dat er met buurtcentra in zelfbeheer gekeken wordt hoe dit te verbeteren is. Het lijkt soms niet verstandig om meteen hoog in te zetten op zelfbeheer, maar eerst bij bestaande buurtcentra in zelfbeheer te kijken hoe dat komt, zodat je lessons learned kunt meenemen naar andere buurtcentra. Daarnaast is gebleken dat het bij nieuwbouwbuurten lastig is om meteen met zelfbeheer te beginnen. Het lijkt de ChristenUnie goed om mensen daar de kans te geven eerst rustig te landen in de wijk en pas op een later moment naar zelfbeheer over te gaan.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) heeft juist de ervaring dat het, wanneer er begonnen wordt met medebeheer, later juist lastiger wordt om over te stappen naar zelfbeheer. Daarom moet er op nieuwe plekken begonnen worden met zelfbeheer. Dat is vaak makkelijker. Is de ChristenUnie zich daar bewust van?

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) moet denken aan de uitgebreide rib die er geweest is over sportaccommodaties. Daar werden de voor-en nadelen duidelijk. Het werd niet altijd een succes. Je moet dit doen wanneer mogelijkheden er zijn en er mensen opstaan die dit kunnen doen en kunnen dragen. Daar moet echter niet bij voorbaat hoog op ingezet worden, want dat brengt ook veel risico's met zich mee. De ChristenUnie vindt dat het, als het gedaan wordt, ook goed gedaan moet worden.

De heer **Talhaoui** (PvdA) vindt dat er een goed debat in de commissie is gevoerd, waarin de wethouder toezeggingen deed waar de PvdA blij mee is, zoals de gratis koffie en thee en de gratis wifi in alle buurtcentra. Het is ook belangrijk dat de tegenprestatie als voorwaarde voor de vaste gebruikers na een jaar geëvalueerd wordt. Daarom staat de PvdA ook onder de motie van Student & Starter. Dit mag nooit uitsluitend werken. De fractie zal het proces dan ook kritisch blijven volgen.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) begint met motie 74, van onder andere Student & Starter, over een hip karakter van buurtcentra. Buurtcentra richten zich ook op jongvolwassenen. Daar wordt ook rekening mee gehouden bij de nieuwe inrichting met verschillende inrichtingsstijlen. Jongeren zijn weer wat anders. Op zichzelf is het goed om jongeren meer bij buurtcentra te betrekken en daarover in gesprek te gaan met buurtcentra en jongeren zelf. Tegelijkertijd worden er vanuit het jongerenwerk ook eigen jongerenhuiskamers ingericht met en door jongeren. Dat willen jongeren zelf ook graag. Zij willen niet per se in het buurtcentrum. Het tweede punt in de motie sluit wat de wethouder betreft niet helemaal aan bij het streven om het buurtcentrum van iedereen te laten zijn. Het is misschien wat boomer-achtig van de wethouder om dit te zeggen, maar er zijn heel veel hippe plekken in de stad. Er moeten ook plekken zijn voor mensen die wat minder hip zijn. De wethouder ontraadt deze motie dan ook.
Motie 71, over toegankelijke buurtcentra, kan de wethouder overnemen. In de commissie heeft zij al gezegd dat bij nieuwbouw- en verbouwplannen de standaard "Utrecht toegankelijk" wordt gehanteerd. Die schrijft al voor om in gesprek te gaan met huidige en toekomstige gebruikers. De wethouder vindt het ook goed om daar ervaringsdeskundigen bij te betrekken.
Motie 75, van Student & Starter, kan de wethouder ook overnemen. In het commissiedebat heeft ze al toegezegd dat in het eerste kwartaal aan de raad wordt gerapporteerd wat de ervaringen zijn met de tegenprestaties. Daar is ook toegezegd dat de invoering van tegenprestaties niet uitsluitend mag werken.
Motie 73, van EenUtrecht over buurtcentra en zelfbeheer, heeft drie punten die de wethouder per punt wil langslopen. Het zelfbeheer als uitgangspunt wil de wethouder ontraden. In de raadsbrief werd al aangegeven dat het juist belangrijk is om aan te sluiten bij de specifieke behoeften en mogelijkheden in de wijk. In de ene wijk kan dat een buurtcentrum in zelfbeheer zijn, in de andere wijken een buurtcentrum in medebeheer.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) heeft een punt van orde. Er was een oorspronkelijke motie verstrekt. In de pauze heeft hij die gesplitst in twee moties. De wethouder citeerde uit de oude motie.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) gaat nu door naar de volgende motie en zal de nieuwe moties na de schorsing behandelen.
Met betrekking tot motie 70, van het CDA, Meer ondersteuning voor buurtcentra in zelfbeheer, merkt de wethouder op dat de gemeente huidige en toekomstige zelfbeheerinitiatieven steunt via de

stedelijke vereniging Dwarsverband. De leden kunnen ook zelf aangeven op welke onderwerpen ondersteuning noodzakelijk of gewenst is. Een apart loket vergt extra middelen en roept ook een ongelijkheid op in de facilitering van gesubsidieerde organisaties, want de gemeente doet dit ook niet bij speeltuinen en sportverenigingen. Deze motie ontraadt de wethouder is.
Met betrekking tot het amendement van het CDA, nummer 14, over het niet verplichten van een tegenprestatie, merkt de wethouder op dat zij juist draagvlak ziet voor de tegenprestatie bij verschillende bij het participatietraject betrokken organisaties. Het college denkt dat de maatregel zowel de concurrentie vermindert tussen buurthuizen in zelfbeheer en medebeheer als de betrokkenheid verhoogt bij gebruikers van het buurthuis. De precieze invulling van die tegenprestaties zal nog worden uitgewerkt samen met de gebruikers en bewoners. De wethouder is het zeer eens met wat mevrouw Van der Wilt van D66 hierover aangaf.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) heeft een interruptie op een eerder punt. De wethouder gaf aan met Dwarsverband in contact te zijn, maar Dwarsverband heeft expliciet in de rib aangegeven dat er nog steeds behoefte is aan ondersteuning en administratieve hulp. Hoe kijkt de wethouder hiertegen aan?

Mevrouw **Voortman** (wethouder) gaat daar graag over in overleg, maar een apart loket lijkt haar geen goed idee. De gemeente staat in goed contact met de vereniging Dwarsverband en zal in overleg blijven.
De Partij voor de Dieren vroeg om een toezegging om buurtcentra te prioriteren bij het verduurzamen van het vastgoed. Binnenkort ontvangt de raad de uitwerking van de verduurzaming van al het gemeentelijk vastgoed. Dan zal de raad zien dat er een enorm grote uitdaging is. Buurtcentra zijn daar natuurlijk uitdrukkelijk onderdeel van, maar de gemeente prioriteert nu zo dat er de meeste energiebesparing en CO_2-uitstootvermindering wordt gerealiseerd. Daar wordt op ingezet. De gemeente zit zeker niet stil. De komende jaren wordt al een flink aantal buurtcentra verduurzaamd: Zuilen, Sterrenzicht, De Leeuw, Podium Oost, de Musketon. Nieuwe buurtcentra, zoals in de Merwedekanaalzone, worden duurzaam opgeleverd. De wethouder kan niet toezeggen om dit bij voorbaat te prioriteren. Ze vraagt de raad om hierover met het college in gesprek te gaan wanneer het college met de uitwerking van al het gemeentelijk vastgoed komt.
Er werd gevraagd om met buurtcentra te overleggen over verduurzamingsmogelijkheden. De gemeente kan informatie beschikbaar stellen over verduurzaming in het algemeen. Het college ziet het niet specifiek als een opdracht aan DOCK en de buurtcentra in zelfbeheer om deze informatie te verspreiden in de wijken. De gemeente kan dus wel informatie beschikbaar stellen over verduurzaming in het algemeen.
D66 vroeg om een toezegging dat de tegenprestatie maatschappelijke meerwaarde moet opleveren. Dit kan de wethouder toezeggen.
ChristenUnie vroeg om een toezegging om jongeren meer mee te nemen in de communicatie. De wethouder heeft hier net al iets over in de richting van Student & Starter gezegd. Dit kan de wethouder ook toezeggen.
Hiermee heeft de wethouder alles behandeld, behalve de moties van EenUtrecht.

De **voorzitter** geeft aan dat dit in de schorsing kortgesloten kan worden. Om 21.00 uur zal de vergadering hervat worden.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

(Bij hervatting van de vergadering heeft mevrouw Dijksma het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan de heer Zwanenberg.)

Mevrouw **Voortman** (wethouder) was gebleven bij motie 72, Zelfbeheer eerst. Deze bevat het herziene eerste punt van de oorspronkelijke motie. Zij ontraadt deze motie, want het uitgangspunt is dat de vorm van het beheer moet aansluiten bij de behoeften, de kennis en vaardigheden van de bewoners. Voor hen doet de gemeente het namelijk. Dat betekent dat er in de ene wijk een buurtcentrum in zelfbeheer kan zijn en in de andere wijk een buurtcentrum in medebeheer, waarbij bewoners nauw betrokken zijn en waarbij het altijd mogelijk is dat bewoners in de toekomst het centrum zelf gaan beheren.
In motie 73 zitten drie elementen. Het dictum van het eerste element is aangepast: “zelfbeheer naast medebeheer als belangrijk uitgangspunt te hanteren”. Dit vindt de wethouder prima. De andere twee punten moet ze toelichten. Punt 2 is dat 10% overgeheveld moet worden van DOCK naar zelfbeheer. De constatering dat in de aanbieding van DOCK is opgenomen dat 20% over zou gaan naar zelfbeheer is feitelijk niet juist. In de aanbieding stond dat maximaal 20% van het budget in de loop van de periode daarna toe zou gaan voor het vervullen van sociaal-makelaartaken. De gemeente vond 20% toen niet wenselijk, gelet op de opdracht aan DOCK. Toen is afgesproken om er een ambitie van te maken van maximaal 10%. Dat streefpercentage is geen doel op zich. Er wordt nu stap voor stap aan gewerkt vanuit een zinvolle besteding van het budget voor het sociaal makelaarschap in de wijk. Nu een hard percentage van 10% opleggen zou volgens het college grote negatieve gevolgen hebben voor de uitvoering van het sociaal makelaarschap door DOCK. Daarom ontraadt het college punt twee van deze motie. Met betrekking tot punt 3, over het administratiekantoor, meldt de wethouder dat de gemeente de vereniging Dwarsverband steunt om zelfbeheerinitiatieven te ondersteunen. Die adviseert ook over de administratieve kant van zelfbeheer. Voor het overnemen van administratieve taken zou extra budget nodig zijn. In deze motie is daar geen dekking voor. De gemeente doet er zelf alles aan om de administratieve lasten zo laag mogelijk te houden. Daarover is regelmatig overleg met Dwarsverband.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) stelt dat in het tweede punt staat dat er, mocht het niet lukken, een plan van aanpak gemaakt wordt. Kan de wethouder hier kort op reflecteren? Bij het derde punt wordt verzocht om een onderzoek te doen. Kan de wethouder er dan mee leven?

Mevrouw **Voortman** (wethouder) antwoordt dat het erom gaat dat je zelfbeheer doet waar het kan en bewonersinitiatieven doet waar dat kan en waar mensen dat ook echt willen. Het is geen doel op zich. Daarom ontraadt de wethouder dat punt. Ook een onderzoek doen kost tijd en ambtelijke capaciteit. Als je het niet van plan bent of er geen dekking voor gaat vinden, kun je nu beter duidelijk zijn en zeggen dat je dat niet doet. De wethouder blijft deze motie dus ontraden.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) heeft een vraag over de percentages. Die 10% staat er wel. Nu zit men op 2% of 3%. Streeft de wethouder er nog wel naar om dat omhoog te brengen?

Mevrouw **Voortman** (wethouder) antwoordt dat er inderdaad aan wordt gewerkt om dat omhoog te brengen, maar niet als doel op zich.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) hoorde de wethouder een aantal buurtcentra opnoemen. Kan de wethouder

toezeggen om de bezoekers van die buurtcentra mee te nemen in dat verduurzamingsproces? Door bezoekers te informeren, kunnen zij geïnspireerd worden. Dat hoeft niet per se heel ingewikkeld te zijn. Er kan bijvoorbeeld een filmpje worden opgenomen waarin aan bezoekers getoond wordt wat zoiets op kan leveren. Ziet de wethouder daar heil in?

Mevrouw **Voortman** (wethouder) vindt dit interessant klinken. Zij zegt toe dat er in het plan dat er nog komt over de verduurzaming van al het gemeentelijk vastgoed ingegaan wordt op dit punt.

18. Raadsvoorstel Regioplan U16 Beschermd wonen 2023 - 2028.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) stelt dat in de strijd tegen dakloosheid beschermd wonen ontzettend belangrijk is. Het Regioplan Beschermd wonen valt of staat met voldoende woningen. Het is dan ook zeer teleurstellend dat ondanks de eerder unaniem gesteunde motie de afspraken nog niet in dit voorstel zijn geland. Daarom steunt de PvdA een amendement dat D66 zo zal indienen. Maar het gaat niet alleen om woningen. Het voorkomen van dakloosheid is natuurlijk nog beter. Daarom dient mevrouw Raaijmakers motie 76 (De beste bescherming is eerst een thuis) in, mede namens de fracties van EenUtrecht, ChristenUnie, GroenLinks, Student & Starter, CDA, en D66. Hierin wordt het college opgedragen om bij de uitvoer van het Regioplan U16 Beschermd wonen 2023-2028 stevig in te zetten op het voorkomen van dakloosheid en daarbij aan te sluiten bij het Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis en in de monitor en de evaluatie van het regioplan het voorkomen van dakloosheid als concrete doelstelling op te nemen.
Daarnaast is het ontzettend belangrijk dat cliënten en belangenbehartigers hun stem kunnen laten horen. Daar bestaan goede ervaringen mee in Utrecht. Er bestaat ook een goed netwerk. Dat is lang niet overal in de regio het geval. Dat moet dus beter verankerd worden. Daarom dient mevrouw Raaijmakers motie 77 (Inspraak en belangenbehartiging in de regio bij beschermd wonen) in, mede namens de fracties van EenUtrecht, ChristenUnie, GroenLinks, Student & Starter, VVD, CDA en D66. Hierin wordt het college opgedragen om bij de uitvoer van het regioplan Beschermd Wonen te zorgen voor inspraak van cliënten en betrokkenheid van belangenbehartigers in de regio, daarbij gebruik te maken van de aanwezige kennis van bestaande cliëntenraden en belangenbehartigers in Utrecht en deze kennis in de regio te delen en in het dashboard en de evaluatie terug te koppelen aan de raad hoe cliënten en belangenbehartigers betrokken worden, wat met hun feedback is gedaan en of de doelgroep tevreden is over hun betrokkenheid.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) stelt dat er in het huidige regioplan geen specifieke aandacht is voor kwetsbare jongeren, terwijl in het coalitieakkoord duidelijk is opgenomen dat zij specifiek aandacht verdienen. Daarom dient mevrouw Kendir motie 78 (Specifieke aandacht voor kwetsbare jongeren in het regioplan) in, mede namens de fracties van D66, PvdA en ChristenUnie. Hierin wordt het college opgedragen om in de regio te zorgen voor voldoende preventie, zorg, begeleiding, een 24-uurs opvang en aandacht voor de uitstroom en doorstroom van kwetsbare jongeren en dit expliciet in de jaarlijkse monitor op te nemen als belangrijke indicator die de raad jaarlijks ontvangt en waarmee de raad kan bijsturen.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) vindt het belangrijk dat dit gaat gebeuren. In het plan zitten mooie elementen die vooral in het belang zijn van de continuïteit van zorg. Hier sluit zij zich dan ook bij aan. De fractie maakt zich wel zorgen over de risico's die daarmee genomen worden, maar de brief van deze week heeft inzicht gegeven in de momenten waarop de raad kan bijsturen. Dat is

belangrijk. Daarnaast is voldoende financieel inzicht bij de start van de doordecentralisatie ook belangrijk. Daarom steunt D66 wel het dictum van de motie van de VVD, zij het dat mevrouw Ramaker de overwegingen wat steviger heeft neergezet dan D66 dat zou doen. De oproep herkent de fractie. Verder dient D66 samen met de PvdA de moties in met betrekking tot de betrokkenheid van cliënten en de focus op Eerst een thuis. In de commissie is veel gesproken over het belang van betere spreiding in de regio van woningen. Dat moet en kan scherper en is nadrukkelijk de wens van deze raad als onderdeel van afspraken die worden gemaakt. Daarom dient mevrouw Van der Wilt amendement 15 (Maak werk van bindende woonafspraken!) in, mede namens de fracties van PvdA, VVD, EenUtrecht, Utrecht Solidair, GroenLinks, CDA, Student & Starter en de ChristenUnie. Daarin wordt besloten om meer bindende afspraken te maken, voortvloeiend uit de Woonzorgvisie, over de realisatie van voldoende woonplekken binnen alle U16- gemeenten aanvullend op de contingentafspraken.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) wil de raad nog even attenderen op de raadsbrief waarin staat dat al besloten is over het woonplaatsbeginsel. De Tweede Kamer gaat daar nog een besluit over nemen. 17 april is daar een rondetafelgesprek over. De VVD vindt dat een degelijke onderbouwing in het raadsvoorstel ontbreekt. Wat betekent deze regionale samenwerking voor de portemonnee van de gemeente Utrecht? Daarom dient mevrouw Ramaker motie 79 (Financiering Regioplan U16 Beschermd Wonen onderbouwd) in, mede namens de fracties van EenUtrecht, Volt en CDA. Hierin wordt het college opgedragen om in een aparte raadsbrief de paragraaf financiën uit het raadsvoorstel nader te duiden, zodat de raad ook een financiële onderbouwing heeft voor het aangaan van de samenwerking in U16-verband zoals omschreven in het Regioplan U16 Beschermd Wonen 2023-2028 en deze raadsbrief uiterlijk 13 mei tegelijk met ontvangen van de Voorjaarsnota de raad te doen toekomen.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) stelt dat de gemeente aan de vooravond staat van een grote verandering in de zorgtaak. Het is van belang dat hierbij in het oog gehouden wordt wie met deze voorziening moeten worden bediend. Goede zorg voor de cliënt moet centraal staan. De zorgcontinuïteit is daarom van groot belang. Om de cliënt centraal te stellen en te houden dient de heer Van der Graaf samen met onder andere de PvdA motie 77 in. Voor goede zorg zijn werkafspraken met andere gemeenten in de U16 noodzakelijk door nu goede afspraken te maken en samen goede zorg te bieden. Daarbij is het dan belang dat alle gemeenten hun verantwoordelijkheid nemen. Daarom steunt de ChristenUnie het amendement van onder andere D66 om die goede afspraken te maken. Met het plan dat er nu ligt en de voorliggende moties hoopt de ChristenUnie in de toekomst goede zorg te kunnen blijven garanderen die voor iedereen in de regio doet wat nodig is.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) vindt dit ook een belangrijk moment. De doordecentralisatie die al eerder was ingezet wordt nu steviger doorgevoerd met wat stevigere afspraken, nadat de staatssecretaris had gezegd dat dat echt de bedoeling was. Vandaag wordt daarover gesproken. Dit is natuurlijk niet het laatste moment dat daarover wordt gesproken. Het college zal hier jaarlijks bij de raad op terugkomen met de monitor. Ook wordt er jaarlijks een meeting georganiseerd met meerdere raden. Het is de bedoeling om samen te sturen, met als uiteindelijke doel dat kwetsbare mensen in de stad en de regio zo nabij mogelijk gehuisvest en begeleid kunnen worden. Het liefst gebeurt dit zo vroeg mogelijk en vindt er veel preventie plaats, zodat er minder zware zorg nodig is. Met motie 76, De beste bescherming is eerst een thuis, is de wethouder het zeer eens. Zij heeft in de

regio nagevraagd, ook in het kader van de monitor die later komt, hoeveel woningopgave er in de pijplijn zit. Dat wordt in de monitor gedeeld. Dat is gelukkig niet weinig, maar ook nog niet genoeg. De opdracht die de wethouder gegeven wordt omarmt zij zeer. Zij kan deze motie dus overnemen. Een belangrijk onderdeel van de uitvoering van het regioplan is de versterking van de sociale basis. Dat wil de gemeente het liefst. Deze motie is gericht op het voorkomen van maatschappelijke uitval en dus ook dakloosheid. De gemeente zal hier nog steviger aandacht voor vragen, want hoe meer je tegengaat, hoe minder mensen op straat terechtkomen.
De wethouder komt bij motie 77, Inspraak en belangenbehartiging in de regio bij beschermd wonen. In Utrecht is men bij beschermd wonen gewend cliënten te vragen hoe het bevalt en wat er anders gedaan kan worden. Dat is in de regio nog niet altijd het geval. De gemeente is hier wel mee begonnen. Bij verschillende momenten is Enik betrokken. Dat zal ook in de toekomst het geval zijn. De gemeente wil dit meer op de agenda zetten. Als medebestuurders in de regio zien waarom dit gedaan wordt en voor wie dit gedaan wordt, dan heeft het een enorm effect. Ook deze motie kan de wethouder daarom overnemen.
De wethouder komt bij motie 78, Specifieke aandacht voor kwetsbare jongeren in het regioplan. Hier is ook uitgebreid over gesproken in de commissie. Natuurlijk verdienen juist zij ook een plek. Dat gaat niet alleen over 18-jarigen, maar over jongeren tot 27 jaar. Het lijkt de wethouder goed om dit expliciet in de jaarlijkse monitor op te nemen, omdat de gemeente wil dat jongeren die bijvoorbeeld in Woerden wonen ook in Woerden kunnen blijven wonen en dat Woerden zich ook medeverantwoordelijk voelt voor deze jongeren. Dat doen ze ook wel, maar dat kan steviger verankerd worden. Deze motie kan het college dus overnemen.
De wethouder begrijpt de behoefte van de VVD en andere partijen die in motie 79 tot uiting komt. Hoe zit het eigenlijk met het hele proces? De raad moet nu al besluiten, maar dat proces komt later. Hoe kunnen die 4,4 miljoen die nu versneld naar de regio gaat, wat eigenlijk al eerder had moeten gebeuren, nog wat beter geduid worden? Dit gaat het college zeker doen. Deze motie kan de wethouder dus overnemen. Bij de Voorjaarsnota zal het college de raad voorzien van goede informatie.
Voor amendement 15 zou de wethouder graag een suggestie willen doen. Zij begrijpt de opdracht, namelijk om dit in het regioplan op te nemen. Aan het college wordt gevraagd om dit te doen in de Woonzorgvisie. Dit zal echter niet zo veel effect hebben. De wethouder doet de suggestie om het amendement als volgt aan te passen: “het college opdracht te geven om met de U16-gemeenten te komen tot bindende afspraken”. Dan zou de wethouder zich gesteund voelen om die bindende afspraken inderdaad te maken en dit te doen samen met de wethouder Wonen.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) wil zich even beraden over het advies over haar amendement. Ze is benieuwd of de wethouder dan niet juist bang is dat daarmee ook de opdracht richting de andere regio’s minder sterk wordt. Of is die opdracht dan even sterk, ook al is hij anders verwoord?

Mevrouw **Streefland** (wethouder) antwoordt dat de opdracht even sterk zou zijn, want dit zou betekenen dat het regioplan aangepast wordt. Het zou kunnen dat het dan weer door alle raden moet. Die gaan dan ook weer bedenken of zij het daar wel mee eens zijn. Als de wethouder van de raad de opdracht krijgt om bindende afspraken te maken, dan zal dat even sterk zijn en zullen die ook opgenomen worden in de monitor. Die bindende afspraken komen uiteindelijk in de Woonzorgvisie terecht. Het zou de wethouder zeer helpen als het amendement op die manier aangepast zou worden. Dan zou zij met de wethouder Wonen de ruimte hebben bindende afspraken te maken. Als het via het regioplan gebeurt, dan zouden andere raden kunnen zeggen dat zij het iets

anders zien.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) begrijpt het procesmatige argument. Aan de andere kant lag er al een motie die precies hiertoe opriep. Waarom is die dan niet uitgevoerd? Het amendement dat de wethouder nu voorstelt doet precies hetzelfde als waartoe die motie opriep.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) antwoordt dat dat precies het punt is. Dit is een amendement op het voorstel Maatschappelijke opvang doorcentralisatie. Dat gaat over wonen en begeleiden, maar moet uiteindelijk landen in de Woonzorgvisie. Daar worden de afspraken gemaakt. Dat kan in het regioplan gedaan worden, maar dat doet niet zo veel. Wanneer de wethouder opdracht krijgt om bindende afspraken te maken in de Woonzorgvisie, dan zou dat de wethouder zeer helpen. Het is een regionaal proces. Het regioplan gaat wel over wonen, maar daar zijn de wethouders Wonen niet bij betrokken. Daar zijn de wethouders Zorg bij betrokken. Op de door de wethouder voorgestelde manier kan het beter verbonden worden.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) hoopt vooral dat de wethouder zich ervoor gaat inzetten dat wonen en zorg niet meer los worden gezien, maar dat ze echt samen gezien worden en dat over een jaar dit plan besproken wordt samen met de wethouder Wonen.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) beaamt dit. Daarom heet het ook een Woonzorgvisie.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) vraagt om een korte schorsing om hier even naar te kijken.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) meldt dat iedereen via de mail een aangepaste versie van het amendement heeft ontvangen. De inhoud van beslispunt twee is nog hetzelfde, maar de plaats van de afspraak is veranderd. Mevrouw Van der Wilt geeft aan dat de indieners het amendement hebben aangepast omdat ze verder willen gaan met de inhoud van het regioplan. Tegelijkertijd zijn er rondom dit voorstel vaak moties ingediend die ervoor wilden zorgen dat de raad goed aan het stuur bleef. Dat bracht ook weer spanning in dit voorstel. Daarom ontvangen de indieners graag een toezegging van het college dat bij alle voorstellen die zich afspelen in de regio vooraf een brief wordt gedeeld of een begeleidend stuk wordt opgenomen over de invloed, of de governance, die de raad hierop heeft. Zo kan de raad goed haar positie innemen.

De **voorzitter** stelt vast dat amendement 15 is ingetrokken. Het nieuwe amendement krijgt nummer 16.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) bedankt de indieners van het amendement. Nu kunnen zij en de wethouder Wonen de regio meenemen in de bindende afspraken die zij willen, zodat mensen in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen of weer gaan wonen. De governance in de U16 of de U10 blijft een grote opgave of uitdaging. De wethouder pakt deze handschoen op en doet de toezegging dat het college dat aan de voorkant beter op papier zal zetten.
Tot slot merkt de wethouder op dat er in de Tweede Kamer nog gesproken wordt over het woonplaatsbeginsel. De wethouder zal hier op 17 april bij aanwezig zijn. Dit is een belangrijk instrument om mensen in hun eigen woonplaats de begeleiding te laten krijgen of om hun

woonplaats dit in een andere plaats mede te laten financieren.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) trekt de moties 76 en 77 in, omdat deze zijn overgenomen.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) trekt motie 78 in, omdat deze is overgenomen.

De voorzitter schorst hierop kort de vergadering.

(Bij hervatting van de vergadering heeft de heer Zwanenberg het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan de heer Bakker.)

19. Raadsvoorstel Verordening Erfgoed.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) vindt erfgoed een belangrijk onderwerp, maar staat hier toch met een dubbel gevoel. Dat heeft natuurlijk alles te maken met de onnodig en brute sloop vorig weekend van de prachtige meer dan 100 jaar oude veranda van het klooster in Buiten Wittevrouwen. Hier wil hij toch enige woorden aan wijden. Dat de ontwikkelaar SOM in deze zaak alleen verantwoordelijkheid lijkt te voelen voor zijn eigen portemonnee en niet voor een stuk erfgoed in de stad en een meer dan 100 jaar oude veranda, terwijl er nota bene ook nog een zaak bij de Raad van State loopt, zegt wat GroenLinks betreft genoeg over deze ontwikkelaar. Men kan wel raden wat de fractie hoopt wat de uitspraak van de rechter zal zijn. Meerdere fracties zullen de sloop verschrikkelijk vinden. Dit is een groot verlies voor een prachtig architectonisch onderdeel van het klooster aan de Deken Roesstraat. Daarnaast betreurt GroenLinks het dat het klooster nog steeds niet op de gemeentelijke monumentenlijst stond. De fractie was in de veronderstelling dat dat wel zou gebeuren, maar in de beantwoording van schriftelijke vragen valt te lezen dat dat niet zo was. Hoe zit dat precies? Het moge duidelijk zijn wat de grens van GroenLinks was.
De veranda maakt pijnlijk duidelijk dat gebouwen die niet beschermd zijn overgeleverd zijn aan de grillen van ontwikkelaars als SOM. Er zijn vast nog veel meer verborgen schatten in de stad. Gelukkig wordt er ook keihard gewerkt door de erfgoedmensen van de gemeente, bijvoorbeeld aan de lijst Post 65 van jonge monumenten. De fractie van GroenLinks kan niet wachten tot de raad deze krijgt. Wellicht kan de wethouder een tipje van de sluier oplichten. Er zijn ook nog steeds veel zaken, zo viel te lezen in de Actie-agenda Erfgoed, waarvoor geen capaciteit is om aan te werken, zoals de Actualisatie industrieel erfgoed, de inventarisaties groen en blauw erfgoed en winkelpuien. Hierover maakt GroenLinks zich zorgen. Daarom dient de heer Zwanenberg motie 80 (Erfgoed expertise) in, mede namens de fracties van VVD, PvdA, PVV, Volt, Student & Starter en CDA. Hierin wordt het college opgedragen om de lokale en nationale erfgoedorganisaties actief te betrekken bij de diverse inventarisaties teneinde te komen tot een gezamenlijke aanpak ter bescherming van het erfgoed en de raad over de voortgang hiervan uiterlijk Q4 2023 te informeren.

De heer **Van Steeg** (CDA) werd dit weekend eveneens pijnlijk verrast door de sloop door de veranda van het klooster. Er waren natuurlijk schriftelijke vragen gesteld. Het signaal van de raad was heel duidelijk: deze veranda moet behouden blijven. De antwoorden op de schriftelijke vragen geven iets van duidelijkheid. De heer Van Steeg sluit zich graag aan bij de vragen van de heer Zwanenberg. Het had natuurlijk een monument moeten zijn. Dat is niet gelukt. Er was een pijnlijke samenloop met de vergunningverlening. De heer Van Steeg hoort graag een reactie van de wethouder. Dit laat in ieder geval zien dat erfgoed nog niet de plek binnen de gemeente heeft die het zou moeten hebben. Dat

moet in de toekomst echt beter. Daarom dient de heer Van Steeg motie 81 (Versterk positie erfgoed en start aanwijzing), mede namens de fractie van de PVV. Hierin wordt het college opgedragen om lessen uit de casus van het klooster aan de Deken Roesstraat te trekken en op basis daarvan de bescherming van erfgoed te versterken, naar aanleiding hiervan vaart te maken met het openbaar maken van de nominaties van religieus en jong erfgoed voor de monumentenlijst en het proces van aanwijzing zo snel mogelijk te starten en de raad hierover te informeren.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) vraagt of zij goed begrijpt dat het hier om erfgoed gaat dat én jong én religieus is.

De heer **Van Steeg** (CDA) antwoordt dat dat zeker mag, maar dat het hier om twee verschillende lijsten gaat. Over beide onderwerpen wordt actief nagedacht op het stadskantoor. Voor beide geldt dat er aanwijzingen voor een monumentstatus aan de orde zijn. De heer Van Steeg zou willen dat dit, om te voorkomen wat er aan de Deken Roesstraat is gebeurd, zo snel mogelijk gebeurt.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) vraagt of het allemaal gemeentelijke monumenten moeten worden.

De heer **Van Steeg** (CDA) wacht graag op het antwoord van de wethouder, maar vindt inderdaad dat er voor de gebouwen op de lijst bekeken moet worden of het monumenten kunnen worden.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) stelt dat er bij het aanwijzen van een gemeentelijk monument ook rekening gehouden moet worden met een bepaald budget. Voor het onderhoud moet subsidie beschikbaar gesteld worden. Heeft het CDA hier ook over nagedacht?

De heer **Van Steeg** (CDA) antwoordt dat hij hier zeker over nagedacht heeft. Volgens hem is die ruimte er. Er komt een nieuwe visie religieus erfgoed. Hier heeft de heer Van Steeg ook toe opgeroepen in de commissie. Ook de Post 65-lijst is al lange tijd geleden toegezegd door het college. Daarvoor is budget beschikbaar. Dit is dus geen motie om een extra greep uit de kas te doen.

De heer **Maas** (Volt) vertelt dat verduurzaming voor Volt van groot belang is. Het is duidelijk dat er nu gehandeld moet worden. Volt ziet graag dat de daken van Utrecht paarskleuren van de zonnepanelen. Ook in andere gemeentes is verduurzaming onderwerp van gesprek. Hier gaan colleges in gesprek met een externe partij om zo advies in te winnen over erfgoedverduurzaming, zodat het erfgoed intact blijft, het gezichtsveld niet wordt aangetast, maar er wel verduurzaming kan plaatsvinden. De gemeente Baarn is daar een succesvol voorbeeld van. Daarom dient de heer Maas motie 82 (Verduurzaam voordat het ons duur komt te staan) in, mede namens de fracties van D66, Student & Starter, DENK en het CDA. Hierin wordt het college opgedragen om onderzoek te doen naar, en met eigenaren te spreken over, aanvullende mogelijkheden van het verduurzamen van Utrechts erfgoed, waaronder door het plaatsen van zonnepanelen, hierbij (in)formeel advies te vragen aan gespecialiseerde organisaties of stichtingen over het verbeteren van het Utrechtse vergunningsstelsel en andere regelgeving met betrekking tot het verduurzamen van erfgoed en de raad in Q4 te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek en het advies.

De heer Van **Heuven** (PvdD) stelt dat menigeen bij erfgoed al snel denkt aan een stapel stenen die samen een mooi gebouw vormen of resulteren in een fraai straatbeeld, maar er bestaat ook heel

ander erfgoed, namelijk groenstroken, kanalen en waterparken die in beleidstaal “groenblauw erfgoed” heten. Dit groenblauwe erfgoed verdient ook zeker aandacht en bescherming. Omdat er te weinig geld en capaciteit is, heeft inventarisatie van het groenblauwe erfgoed nog even geen prioriteit gekregen. De Partij voor de Dieren vindt dit jammer en vindt dat het moet gebeuren zo gauw er weer budget en capaciteit is. In de commissie zei ook de wethouder dit wel belangrijk te vinden, maar ze zei nog niks concreet toe. Daarom heeft de heer Van Heuven een motie geschreven die hij ook ambtelijk heeft laten checken en die werkbaar is verklaard door de afdeling Erfgoed. Hierop dient de heer Van Heuven motie 83 (Pak groenblauw erfgoed op) in. Hierin wordt het college opgedragen om hoge prioriteit te geven aan de Inventarisatie van groen en blauw erfgoed en hiermee van start te gaan zodra er ruimte vrijkomt binnen de huidige begroting en capaciteit van Erfgoed.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) vindt het behoud en de ontwikkeling van erfgoed van groot belang voor de stad, niet alleen omdat het erfgoed bijdraagt aan de unieke identiteit van de stad, maar ook omdat het een grote educatieve waarde heeft. Het verhaal van erfgoed moet worden doorverteld aan volgende generaties. Dit kan worden gedaan door erfgoed op gepaste wijze te behouden, te beleven en te ontwikkelen. Hoewel de afdelingen Erfgoed en Ruimtelijke ordening al wel bij elkaar aan tafel zitten en het belang van erfgoed in de RSU wordt beschreven, wordt hier nog geen verslag van gemaakt in de plannen van Ruimtelijke ordening, waar cultuurhistorische waarde wel centraal staat. Daar moet verandering in komen. Erfgoed verdient het om verankerd te worden in RO-beleid. Daarom dient mevrouw Oudejans motie 84 (Erfgoed verankeren in de Ruimtelijke Ordening) in, mede namens de fracties van GroenLinks, PvdA en D66. Hierin wordt het college opgedragen om, indien er sprake is van cultuurhistorische waarden en de gemeente als initiatiefnemer en/of bevoegd gezag een rol heeft, erfgoed consequent en expliciet te benoemen in de planvorming voor ruimtelijke ontwikkelingsprojecten en daarbij te beschrijven hoe het erfgoed op gepaste wijze behouden, beleefbaar, benut en ontwikkeld kan worden en om hiermee zo veel mogelijk rekening te houden in budgettering van de projecten.

De heer **Bosch** (PVV) hoorde de heer Zwanenberg spreken over het klooster. Ook de heer Bosch gaat dit aan het hart. Het is een schande dat dit soort dingen kan gebeuren. De heer Bosch wil dat hier een einde aan komt. Gelukkig is er een aantal moties om dit te stoppen. Voor de PVV gaat dit echter nooit ver genoeg. De PVV had liever ook niet de neonkermis op de bibliotheek gehad. De partij was dan weer de enige die daar met tranen in de ogen naar stond te kijken. Nu het resultaat zichtbaar is, doen anderen dat misschien ook. Het is niet om aan te zien. De heer Bosch heeft een motie die hij in de vorige periode ook al eens heeft geprobeerd. Misschien wordt ze nu wel aangenomen. Hierop dient de heer Bosch motie 85 (Bescherm het erfgoed tegen de huidige tijdsgeest 2.0) in. Hierin wordt het college opgedragen om bij het verlenen van vergunningen voor het plaatsen van zonnepanelen op gemeentelijk erfgoed of Rijksmonumenten het erfgoed op nummer één te plaatsen en alleen vergunningen te verlenen waarbij dit de visuele waarde van het erfgoed niet aantast, bijvoorbeeld door uitstuitend zonnepanelen uit het zicht toe te staan.

De heer **Van Vliet** (D66) vindt erfgoed een levend onderdeel van de stad. Dit betekent niet dat erfgoed onder een kaasstolp moet worden geplaatst. De voorganger van de heer Van Vliet heeft dit ook al eens gezegd. Erfgoed mag beleefd worden en er mag in geleefd worden. Om dat te kunnen doen, moet erfgoed ook ingezet worden voor de verduurzamingsopgave. Daarom had de heer Van Vliet graag gezien dat de raad meer ambitie had getoond op dit onderwerp. Helaas was hier geen

steun voor. D66 zou graag eens van een andere partij willen horen of het beleid en de regels niet simpeler of anders kunnen. Daarom steunt de fractie de motie van Volt om advies te krijgen over de vraag of het beleid voor gemeentelijke monumenten eenvoudiger kan.

Mevrouw **Assen** (PvdA) stelt dat er in het commissiedebat veel betrokkenheid bij het erfgoed bleek, ieder vanuit een eigen invalshoek. De wethouder gaf aan dat alle behoeften niet overeenkomen met de beschikbare capaciteit. Mevrouw Assen heeft hier begrip voor, maar verwacht alsnog dat eerder aangenomen moties zo snel als kan worden uitgevoerd, zoals het uitwerken van immaterieel erfgoed. Dit is wat Utrecht Utrecht maakt en is nu niet voldoende geborgd. Datzelfde geldt voor de motie over het handhaven op behoud van erfgoed, zoals de City-bioscoop, en daarnaast werk maken van jong erfgoed en gevelherstel. Mevrouw Assen wordt graag de toezegging dat dit, zodra de capaciteit u toelaat, zo snel mogelijk wordt opgepakt en de raad hierover direct terugkoppeling krijgt. Wat kan nu echt niet wachten? Situaties als deze week bij de Deken Roesstraat moeten worden voorkomen. Daarom dient de PvdA de motie van GroenLinks mede in. Ook de motie van Student & Starter dient de PvdA mede in om Erfgoed standaard aan tafel te hebben bij ruimtelijke ontwikkeling met het oog op alle toekomstige ontwikkelingen in de stad. Verder gaat mevrouw Assen graag een keer met de heer Bosch naar de Neude om te kijken wat er nou zo mooi is aan die neonkermis.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) heeft vanmiddag in antwoord op vragen van mevrouw Hessel al gesproken over de situatie aan de Deken Roesstraat en hoe dat heeft kunnen gebeuren. Het gebouw had geen monumentale status, maar wel erfgoedwaarde. Dat is de crux. De wethouder heeft volgende week een gesprek met de vertegenwoordiger van deze ontwikkelaar en de ontwikkelaar zelf om te bekijken wat er nog wel behouden kan blijven en wat er met de veranda of de binnenkant van het gebouw gerealiseerd kan worden.
Er werd ook gevraagd hoe het staat met Post 65, het jong erfgoed. Dit is ook in vorige perioden al genoemd. De wethouder zal hier zo iets meer over zeggen bij de motie van het CDA. De gemeente is er niet altijd op tijd bij. Een monumentale status bepalen is een proces dat niet van de ene op de andere dag met een druk op de knop geregeld kan worden.
In motie 80, Lokale expertise erfgoed, vraagt GroenLinks eigenlijk hoe er zo nauw mogelijk samengewerkt kan worden met de erfgoedorganisaties in de stad. Dit doet de gemeente al veel en goed. Er wordt gevraagd om hen actief te betrekken bij diverse inventarisaties en tot een gezamenlijke aanpak ter bescherming van het erfgoed te komen. Die samenwerking vindt al plaats. Het werk zit niet per se in die inventarisaties. Die lijsten zijn er wel en worden wel geüpdatet. Het werk zit in het proces erna. Ambtenaren moeten dit uitwerken. Van die motie moet niet verwacht worden dat het werk erna bij deze partners neergelegd kan worden. Dit moet de gemeente nou eenmaal doen. Als de wethouder de motie zo mag uitleggen dat de gemeente met deze partners blijft samenwerken en hen ook de gemeente laat helpen bij de inventarisatie, dan kan de wethouder deze motie steunen en laat ze hem aan het oordeel van de raad. Ze vraagt of het college de raad hierover in het eerste kwartaal van 2024 mag informeren.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) antwoordt dat dit zelfs de tweede bullet van het dictum is. Daarnaast merkt hij op dat er inventarisaties zijn die nog steeds op zich laten wachten. Een aantal mensen staat echt te trappelen om daaraan mee te doen. Er gebeurt al veel, maar het zou goed zijn om dit op enige wijze te formaliseren, zodat duidelijker is wat verwacht kan worden van de clubs en op welke manier.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) lijkt het goed om hen daarbij te betrekken. Daarna moeten de verwachtingen wel heel reëel zijn. Een inventarisatie kan relatief snel klaar zijn, maar het proces daarna kan langer op zich laten wachten. Deze winstwaarschuwing wil de wethouder geven. Ze geeft de motie dus oordeel raad.
Motie 81, van het CDA, gaat over de lessen die geleerd kunnen worden van het klooster aan de Deken Roesstraat. De wethouder denkt inderdaad dat hier lessen van geleerd kunnen woorden. Daarnaast wordt er gevraagd om vaart te maken met het openbaar maken van de nominaties. Dat proces is delicater, want je wilt niet nog een keer zo'n situatie als in de Deken Roesstraat. Dat betekent dat je dat proces eerst intern doet. Vervolgens leg je er een voorbescherming op en daarna maak je het openbaar. Als de wethouder de motie zo mag uitleggen dat de gemeente haar werk doet en zodra dat is gebeurd zo snel mogelijk de raad daarover informeert, dan kan zij de motie overnemen.
Motie 82, Verduurzaam voordat het ons duur komt te staan, moet de wethouder helaas ontraden. Dat komt niet doordat de gemeente verduurzamen niet belangrijk vindt. Ze zou natuurlijk het liefst willen dat mensen, doordat ze verduurzamen, het geld dat ze anders kwijt zouden zijn aan hun energierekening op deze manier kunnen besteden. Ze wil hier toch iets over zeggen. De gemeente is druk bezig met het ondersteunen van eigenaren voor het verduurzamen van monumenten, zoals aangegeven in de raadsbrief van 31 maart. Daarbij laat de gemeente zich geregeld adviseren door externe partijen met specialistische kennis en neemt de gemeente deel aan diverse regionale en landelijke kennisplatforms over dit onderwerp. Er vindt ook een structurele afstemming plaats met de opgave energietransitie en de medewerkers van jouwhuisslimmer.nl. De gemeente ziet dus graag dat verduurzaming plaatsvindt binnen de verordening en de regels die daarvoor bestaan. In de motie wordt gevraagd om organisaties en stichtingen in te schakelen bij het verbeteren van het vergunningstelsel. Dat vergunningstelsel is echter landelijke wet- en regelgeving. Er wordt in de motie dus iets aan de wethouder gevraagd waar zij niet over gaat. De gemeente heeft met de voorliggende verordening regels rondom verduurzamen en het mogelijk maken van zonnepanelen iets vergemakkelijkt. Dat betekent dat het vergunningsvrij kan aan de achterkant, uit het zicht en op het dak. Aan de voorkant is wel een vergunning nodig, maar daar probeert de gemeente proactief te bekijken wat er wel kan. Het college staat wat betreft de bedoeling aan dezelfde kant als de indieners van de motie, maar de wethouder moet de motie helaas toch ontraden.

De heer **Van Vliet** (D66) stelt dat hij expliciet in de motie heeft opgenomen dat het alleen gaat om gemeentelijk beleid en gemeentelijke regels. Het gaat ook alleen over de gemeentelijke monumenten. Waarom haalt de wethouder daar het landelijke verhaal bij?

Mevrouw **Streefland** (wethouder) antwoordt dat het wettelijke verplicht is om een vergunning te vragen en een verordening te hebben. De mogelijkheden om vergunningsvrij zonnepanelen aan te leggen zijn in Utrecht al groter dan in heel veel andere steden. Dat is geharmoniseerd met het rijksbeleid. In de motie wordt gevraagd om nog een stap verder te gaan. De gemeente staat niet stil. Er wordt bekeken wat er nog verder vergemakkelijkt kan worden, bijvoorbeeld met zonnepanelen aan de voorkant. Dat ligt voor sommigen heel gevoelig.

De heer **Van Vliet** (D66) begrijpt dat het technisch dus niet onmogelijk is om regels nog verder te versoepelen.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) antwoordt dat de gemeente nu aan de verordening is gehouden. Dat

is het stelsel waarmee de gemeente werkt. Dat wil niet zeggen dat men daarmee stilstaat. De verordening kan op termijn aangepast worden. De innovatie in zonnepanelen, bijvoorbeeld met kleur, kan enorm helpen om verdere stappen te nemen. Dit zal de wethouder zeker niet nalaten.
De wethouder komt bij motie 83, Pak groenblauw erfgoed op. In de commissie was er een gesprek over het belang hiervan. Dat onderschrijft de wethouder zeer. Tegelijkertijd heeft het college bij het aanbieden van de Actieagenda geprobeerd inzichtelijk te maken wat er op dit moment wel kan en wat er niet kan. Dat geldt niet alleen voor het groenblauw erfgoed, maar ook voor immaterieel erfgoed, nautisch erfgoed en het intensiveren van de strategie. De wethouder heeft beloofd om in het eerste kwartaal van 2024 te bekijken welke moties die eerst nog on hold gezet moesten worden uitgevoerd kunnen worden. Dan zal zij ook naar deze motie kijken. Op dit moment moet ze ontraden worden. Anders zeggen anderen in de raad dat zij hun motie ook uitgevoerd willen zien worden. Het college zal de raad dan informeren en in alle openheid zeggen wat er wel kan.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vindt deze voorzichtigheid jammer. Hij snapt dat nu het geld en de capaciteit op is en dingen aan de hand van moties prioriteit hebben gekregen. Deze motie wil dat er aan groenblauwe nieuwe prioriteit wordt gegeven zodra er wel weer geld en capaciteit is. De heer Van Heuven zet deze nieuwe motie dus in de wachtrij. Hij kan zich niet voorstellen dat deze motie dan negatief geadviseerd wordt.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) begrijpt dat de Partij voor de Dieren deze motie als eerste in de wachtrij wil. Hij kan zich voorstellen dat anderen bijvoorbeeld immaterieel erfgoed als eerste in de wachtrij willen hebben. Het college zal dit allemaal beoordelen. Er zal bekeken worden wat er kan, op een andere manier wellicht, maar de wethouder gaat deze motie niet voor andere zetten. Er is een tekort aan capaciteit op dit moment.
De wethouder komt bij motie 84, Erfgoed verankeren in de ruimtelijke ordening. Erfgoed zit steeds meer en steeds beter aan de tafel waar het gaat over ruimtelijke ordening, niet aan de achterkant. Wanneer er een gebiedsontwikkeling is, zit Erfgoed daar altijd bij. Daar moeten dus ook mensen voor ingezet worden. De stad groeit en als het team niet groeit, dan wordt het lastig. Op dit moment wordt altijd verwezen naar de Nationale Omgevingsvisie. Daar wordt expliciet het behouden en versterken van cultureel erfgoed benoemd. Er wordt ook verwezen naar provinciaal beleid. In bestemmingsplannen komt erfgoed dus echt expliciet naar boven. Het kan dat de lezer, bijvoorbeeld de raad, dat niet altijd expliciet ziet. Het is dus niet zo dat Erfgoed niet aan tafel zit en dat het niet verankerd is in de bestemmingsplannen. Misschien bestaat de wens om dat nog steviger te doen, maar Erfgoed levert al een bijdrage aan de ontwikkeling. De wethouder vindt de motie dan ook ondersteuning van beleid en kan haar overnemen.
Tot slot ontraadt de wethouder motie 85, Bescherm het erfgoed tegen de huidige tijdsgeest 2.0. Het college wil graag dat eigenaren van erfgoedpanden in staat zijn om bijvoorbeeld zonnepanelen op hun panden aan te brengen. Dat moet wel binnen de gestelde regels gebeuren. Op dit moment mag het op het dak, aan de achterkant en uit het zicht. Met een vergunning mag het aan de voorkant. Dit wil de wethouder absoluut stimuleren. Het is van belang dat mensen hun geld niet uitgeven aan hun energierekening, maar aan het behoud van hun mooie erfgoed. Deze motie wordt dus ontraden.

De heer **Van Steeg** (CDA) trekt motie 81 in.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

(Bij hervatting van de vergadering heeft de heer Bakker het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan de heer Zwanenberg.)

20. Raadsvoorstel Rekenkamerrapport Middenhuur Meer grip op groei.

De **voorzitter** heet de heer Venhoeven van de Rekenkamer welkom. Hij zal als laatste het woord krijgen.

De heer **Bakker** (D66) vond dat er een mooi debat is gevoerd over het belangrijke middenhuurrapport van de Rekenkamer. Hij bedankt de Rekenkamer hiervoor. D66 wil nogmaals het grote belang van woningen in het middensegment en in de middenhuur benadrukken, want zonder die middeninkomens komt er een gemankeerde stad, zoals het college zo mooi schreef. Daarom dient de heer Bakker motie 86 (Meer middenhuur in Utrecht) in, mede namens de fracties van VVD, CDA, Student & Starter en Volt. Hierin wordt het college opgeroepen om zich hard te maken voor het substantieel verhogen van het aantal en het percentage woningen in het middensegment in Utrecht, de urgentie van de realisatie van deze woningen in woord en daad uit te dragen, met woningcorporaties verder te verkennen en waar mogelijk afspraken te maken hoe corporaties naast hun kerntaak ook actief kunnen bijdragen aan het realiseren en/of overnemen van meer middenhuurwoningen, en hiervoor landelijk te blijven lobbyen en de raad in het tweede kwartaal van dit jaar te informeren over de verschillen tussen de nieuwe landelijke wetgeving en het Utrechtse middenhuurbeleid en daarbij inzichtelijk te maken waar eventuele harmonisatie kansen en risico's biedt.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) sluit zich aan bij de woorden van de heer Bakker over het belang van middenhuur. Hier heeft het CDA al vaker over gesproken. Als eerste dient mevrouw Zwinkels motie 87 (Middenhuur hoort thuis in alle omgevingsvisies) in, mede namens de fractie van de VVD. Hierin wordt het college opgeroepen om voortaan bij iedere omgevingsvisie een heldere ambitie op middenhuur te formuleren, te onderzoeken op welke wijze de ambities op het gebied van middenhuur toch nog een plek kunnen krijgen in de reeds vastgestelde omgevingsvisies en/of de bijhorende uitvoeringsprogramma's en daarbij na te gaan in hoeverre opnieuw participatie van inwoners en partijen zoals woningcorporaties noodzakelijk en wenselijk is en de gemeenteraad per raadsbrief te informeren over de mogelijkheden hiertoe, uiterlijk in het begin van het vierde kwartaal van 2023.
Er is nog een ander document dat van belang is om de ambities van middenhuur goed te borgen en dat is de Woonvisie. Daarom dient mevrouw Zwinkels motie 88 (Pas het pijlenschema van Woonvisie aan op ambities) in. Hierin wordt het college opgedragen om op korte termijn een actualisatie van de pijlenschema's uit de Woonvisie te maken en bij voorkeur ook een onderscheid tussen middenhuur en betaalbare koop daarin en de gemeenteraad in het vierde kwartaal van 2023 te informeren over de aanscherpingen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vindt het pijlenschema ook nuttig, maar vraagt of alleen het middensegment daar benoemen ook al voldoende zou zijn voor mevrouw Zwinkels. Dan blijft het wat generieker, net zoals dat bij sociaal wordt gedaan in de huidige Woonvisie.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) antwoordt dat zij er bewust voor gekozen heeft om het onderscheid tussen middenhuur en betaalbare koop te maken. Dat heeft hij gedaan naar aanleiding van het

Rekenkamerrapport. Daarin wordt de gemeente aangemoedigd om dat onderscheid wat scherper te maken in doelstellingen, omdat dat tot nu toe op één hoop werd gegooid. Mevrouw Zwinkels zou het college willen vragen wat de mogelijkheden zouden zijn om beide categorieën te benoemen, maar het lijkt haar goed om een aanbeveling van de Rekenkamer op te volgen en deze fout dus niet opnieuw te maken.
De laatste motie van mevrouw Zwinkels gaat over het monitoren van wat er daadwerkelijk gerealiseerd wordt ten aanzien van middenhuur. Hierop dient mevrouw Zwinkels motie 89 (Middenhuur ook goed monitoren) in, mede namens de fracties van VVD, D66 en Student & Starter. Hierin wordt het college opgedragen om niet alleen de verwachte, maar juist de gerealiseerde woningen in de middenhuur te monitoren en de resultaten hiervan op te nemen in bestaande rapportages van de gemeente Utrecht, en op deze manier niet deels, maar in zijn geheel, aanbeveling 3 van de Rekenkamer over te nemen.

Mevrouw **Hellevoort** (GroenLinks) bedankt de Rekenkamer voor het rapport. Hier is een goed debat over gevoerd. Er was enige discussie over aanbeveling 4 en wat het college daar precies mee kon. Om deze aanbeveling iets meer richting te geven dient mevrouw Hellevoort motie 90 (Meer grip op sturing) in, mede namens de fracties van D66 en Student & Starter. Hierin wordt het college opgedragen om bij de uitvoering van aanbeveling 4 niet een nieuwe structuur te ontwikkelen, maar wel te blijven werken aan een meer gestructureerde manier van werken, zodat ook de gemeenteraad helder en tijdig keuzes kan maken tussen verschillende gemeentelijke ambities en de gemeenteraad hier ten tijde van het raadsvoorstel met betrekking tot het nieuwe/aangepaste Utrechts Planproces over te informeren.

Mevrouw **Passier** (Volt) meent dat er in het Rekenkamerrapport niet werd gezegd dat er een nieuwe structuur opgetuigd moest worden voor gestructureerd werken. Het is zelfs zo dat de gemeente in 2018 zelf een interne audit heeft gedaan en daarin heeft geconcludeerd dat er meer gestructureerd moest worden gewerkt. De Rekenkamer heeft dus eigenlijk hetzelfde advies gegeven. Hoe denkt GroenLinks daarover?

Mevrouw **Hellevoort** (GroenLinks) antwoordt dat de letterlijke tekst van de aanbeveling is: “een duidelijke structuur aan te brengen”. Je kunt je inderdaad afvragen of dat betekent dat er een nieuwe structuur moet komen of dat er meer structuur aangebracht moet worden. GroenLinks maakt het wat explicieter en zegt: blijf gestructureerd werken. Die aanbeveling deelt mevrouw Hellevoort. Ze zou niet willen dat er een hele nieuwe structuur wordt opgetuigd in de ambtelijke organisatie. Dat is haar voornaamste punt.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) begrijpt dat aanbeveling 4 ongewijzigd in het raadsbesluit blijft staan. Hoe verhoudt dit zich tot de oproep in de motie?

Mevrouw **Hellevoort** (GroenLinks) bevestigt dat de aanbeveling blijft staan. In de motie wordt iets meer richting gegeven aan hoe GroenLinks vindt dat de aanbeveling uitgevoerd zou kunnen worden.

Mevrouw **Meerding** (VVD) vindt het bouwen van veel extra middenhuurwoningen heel belangrijk. Dat heeft de fractie in de commissie al benadrukt. Daarnaast heeft de fractie aangegeven dat ze wil dat het college alle aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport overneemt. Ze steunt daarom verschillende voorstellen over deze twee onderwerpen, zoals te zien was in door andere partijen ingediende

moties.

Mevrouw **Passier** (Volt) bedankt de Rekenkamer voor het harde werk en het rapport. Volt pleit ervoor om het Rekenkamerrapport in zijn geheel over te nemen, inclusief aanbeveling 4 waarover in de commissie veel discussie is geweest. De fractie sluit zich aan bij de bevindingen in het Rekenkamerrapport en is het oneens met de reactie van de wethouder op aanbeveling 4. De wethouder verwijst naar het UPP, maar dit is volgens Volt niet hetzelfde. Het UPP vertelt dat je van A naar B moet, maar zegt niets over de manier waarop dat moet. De gemeente gebruikt nu al allerlei instrumenten, maar het is niet duidelijk waarom voor die instrumenten wordt gekozen en wat het effect daarvan is. Dat inzicht heeft de raad wel nodig om te bepalen of de gemeente effectief werkt en of dingen geleerd en verbeterd kunnen worden. Daarom moet dus ook aanbeveling 4 overgenomen worden. Daar komt bij dat er in 2018 een interne audit is gedaan waarover de raad in 2019 raadsbrief heeft ontvangen, waaruit ook al werd geconcludeerd dat meervoudige sturing nodig is. Dat adviseert de Rekenkamer nu ook. Dit is verder onderbouwd in de Woonvisie. Wat de Volt-fractie is het dan ook raar dat de wethouder nu zegt dat meervoudig sturen geen doel op zich is. Ze roept de wethouder en de raad op om aan te sluiten bij de adviezen van de Rekenkamer en van de gemeente zelf en het voorstel in zijn geheel over te nemen.

De heer **Bakker** (D66) stelt dat de motie van GroenLinks richting geeft aan aanbeveling 4. Daar wordt gezegd dat het geen gek idee is om dit te doen, maar dat er iets meer tijd moet worden genomen dan de zes weken waar de Rekenkamer het nu over heeft en dat het juist betrokken moet worden bij de herziening van het Utrechts planproces. Wat heeft Volt daarop tegen?

Mevrouw **Passier** (Volt) antwoordt dat er al een structuur is opgetuigd naar aanleiding van de interne audit. Wat Volt betreft is het er dubbel werk om dat bij dat UPP mee te nemen. Na die interne audit is meervoudige sturing al opgepakt binnen de gemeente. De Rekenkamer heeft daar opnieuw onderzoek naar gedaan en heeft geconcludeerd dat niet alle punten van meervoudige sturing terug te vinden zijn, in ieder geval niet in de casussen waar ze onderzoek naar hebben gedaan. Ze adviseren dus om dat meer gestructureerd toe te gaan passen.

De heer **Bakker** (D66) begrijpt dat de Rekenkamer dat adviseert, maar het is toch logischer om dit meer met elkaar te verbinden in plaats van binnen zes weken een reactie te verwachten.

Mevrouw **Passier** (Volt) twijfelt hier nog over. Ze was nog niet overtuigd over de motie en denkt hier nog even over na.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) bedankt eveneens de Rekenkamer voor dit goede rapport. Het blijkt maar weer hoe waardevol het is dat de Rekenkamer er is om samen tot doelmatig beleid te komen in stad. Het is inderdaad belangrijk om samen te kijken hoe met deze aanbevelingen de productie van middenhuur concreet gemonitord kan worden en de productie op peil gebracht kan worden. Tegelijkertijd leveren extra regels, doelen, monitors en systematiek niet altijd daadwerkelijk meer woningen op in de categorie middenhuur. Vanuit deze afweging zal de ChristenUnie de ingediende moties beoordelen.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) bedankt de Rekenkamer voor het rapport. Mevrouw Nolten heeft een vraag aan de wethouder. Vorig jaar is al toegezegd dat er vier pilotprojecten komen met een lage inkomenseis

van 36 keer de maandhuur. Dit vindt BIJ1 overigens nog steeds te hoog. Nog geen van deze pilotprojecten is gestart, maar het Actieplan middenhuur wordt wel op relatief korte termijn herzien. Voor BIJ1 is belangrijk dat deze pilotprojecten daarin worden meegenomen. De fractie vraagt om een toezegging van de wethouder dat hij hiermee met grote spoed aan de slag gaat.

De heer **De Vries** (wethouder) bedankt de Rekenkamer voor het rapport en voor de inzichten die daarmee zijn opgedaan. Er is inderdaad een goed debat gevoerd in de commissie. De wethouder zal ervoor waken dat dat niet overgedaan wordt. Hij zal zich richten op de ingediende moties, maar begint toch met een algemene opmerking. Het staat als een paal boven water dat middenhuur ertoe doet. Dat is ook terug te zien in het coalitieakkoord. Daar komen de ambities in terug. Dat is nodig, want een grote groep in de stad komt niet in aanmerking voor sociale huur en een koopwoning is voor hen onbereikbaar.
In motie 86, Meer middenhuur in Utrecht, roept de heer Bakker ertoe op om voor meer middenhuur te zorgen. Het is belangrijk om hieraan te blijven werken. In het coalitieakkoord wordt een percentage benoemd. De wethouder hoopt hiermee de urgentie uit te dragen. Daarnaast maakt het college separate afspraken met de woningcorporaties wat betreft het realiseren van middenhuur en voert het een lobby richting Den Haag. Daarbij gaat het voornamelijk om het financieren van de middenhuur en de mogelijkheden die daarbij komen kijken. Het college wil deze motie dan ook overnemen en zal de raad in Q2 informeren over de verschillen tussen het landelijke plan en het lokale actieplan en welke kansen en risico's dit biedt.
Motie 87, Middenhuur hoort thuis in alle omgevingsvisies, was van het CDA. In de commissie had het college al toegezegd dat dit voortaan bij nieuwe omgevingsvisies wordt meegenomen. De ambitie voor middenhuur wordt daarin geformuleerd. Dat is belangrijk. Tegelijkertijd is het belangrijk om te benoemen dat dit niet gedaan zal worden bij de bestaande visies. Hiervoor bestaat een aantal argumenten. Allereerst levert het vertraging op. De mensen kunnen maar één keer ingezet worden. Dat gebeurt bij lopende omgevingsvisies. Het kost veel inzet om die visies aan te passen. Het college kiest ervoor om die inzet ergens anders op te zetten. Daarnaast zijn de omgevingsvisies integrale visies, waarbij ook participatie met de buurten heeft plaatsgevonden. Dan wordt het lastig om die tussentijds te wijzigen. Deze motie ontraadt de wethouder dus.
Met betrekking tot motie 88, Pas het pijlenschema van Woonvisie aan op ambities, merkt de wethouder op dat er in 2024 een nieuwe wet komt, Regie op de volkshuisvesting. Die zal de gemeente gebruiken om de nieuwe woonvisie aan te passen. Er komt een volkshuisvestelijk programma waarin dit meegenomen wordt. Daarom is het onlogisch om nu die bestaande visie aan te passen, ook weer gelet op de inzet van mensen en ambtelijke capaciteit. Het college maakt nu dus de keuze om zich op andere zaken te richten. Die zijn ook niet onbelangrijk. Het gaat bijvoorbeeld over het stimuleren van sociale huur en het Actieplan betaalbare koop. Tegelijkertijd verandert er nu heel veel. De markt is heel erg in ontwikkeling en er komt veel landelijke wetgeving aan. Daarom wacht het college dit af en komt het vervolgens met die nieuwe woonvisie. Daarom ontraadt de wethouder deze motie.
Motie 89, van het CDA, ging over het goed monitoren van die middenhuur. De wethouder hoopt dat hij de motie goed heeft begrepen. Er wordt opgeroepen om gerealiseerde woningen te monitoren en hierover te rapporteren aan de raad. Het college is van plan om een indicator over het aantal gerealiseerde middenhuurwoningen op te nemen bij de programmabegroting. Het college gaat dit dus ook doen. Bij de MPR, bij Utrecht in cijfers en bij de Monitor wonen wil het college hierop terugkomen. Als dit is wat er wordt gevraagd in de motie, dan neemt het college haar over. Hierbij wil de wethouder wel benoemen dat de bestaande systematiek breder is dan enkel middenhuur,

maar voor het stuk middenhuur kan het college dit dus doen.
De wethouder komt bij motie 90, van GroenLinks, Meer grip op sturing. Deze motie vindt het college werkbaar, juist omdat ze aansluit bij het proces dat al loopt in de raad met betrekking tot het Utrechts planproces en het aanpassen ervan en de aandacht voor een meer gestructureerde manier van werken. Het zou dubbel zijn en een onevenredige belasting van de ambtelijke organisatie om separaat deze processen te rondlopen. De wethouder wil deze motie dan ook overnemen.
Tot slot had BIJ1 een vraag gesteld over die pilotprojecten. Er is op dit moment inderdaad nog geen partij gevonden die 36 keer de maandhuur wil toepassen. In verband met betalingsproblemen is een minimuminkomen nodig. Verhuurders geven aan dat zij het te spannend vinden met 36 keer de maandhuur, ook vanwege het risico voor de huurders zelf, bijvoorbeeld op schulden. De wethouder zegt wel toe dit te blijven proberen en bespreekbaar te willen maken.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) vraagt of de wethouder denkt dat het in 2023 gaat lukken.

De heer **De Vries** (wethouder) antwoordt dat het niet makkelijk is, maar dat de gesprekken gevoerd worden. Hij wil een inspanning toezeggen en daar wil hij ook bij de raad op terugkomen.

De **voorzitter** geeft tot slot het woord aan de heer Venhoeven.

De heer **Venhoeven** (voorzitter Rekenkamer) bedankt de raadsleden voor hun waardering voor het werk van de Rekenkamer. Het onderzoek is in 2022 met veel plezier uitgevoerd. Het is een belangrijk onderwerp. De Rekenkamer heeft vier aanbevelingen gedaan, waarvan de laatste ging over meer structuur in de projecten. Dit was het belangrijkste punt van debat. Ook vanavond is daarover gesproken. Waarom vindt de Rekenkamer dat zo belangrijk? Woningbouwprojecten zijn projecten van lange termijnen en de categorie middenhuur komt onder moeilijke omstandigheden tot stand. Die categorie is steeds het kind van de rekening. Juist omdat het zulke moeilijke projecten zijn, is de effectiviteit van sturen van groot belang. Daarom is die structuur van belang. Zo kun je leren wat wel werkt en wat niet. Er is genoeg over gezegd. De heer Venhoeven ziet de stemming met veel plezier tegemoet.

De **voorzitter** bedankt de heer Venhoeven.

Mevrouw **Hellevoort** (GroenLinks) trekt motie 90 in, omdat deze is overgenomen.

De heer **Bakker** (D66) is blij dat de wethouder motie 86 wil overnemen. Hij trekt deze in.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) bedankt de wethouder voor het overnemen van een van haar drie moties, motie 89. Zij trekt deze in.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) trekt motie 75 in, omdat deze is overgenomen.

Mevrouw **Hornsveld** (GroenLinks) trekt motie 71 in, omdat deze is overgenomen.

De **voorzitter** stelt vast dat de raad hiermee aan het einde is gekomen van de beraadslaging. De agendapunten 12, 21 en 22 schuiven door naar de volgende raadsvergadering.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering stelt de voorzitter de stemmingen aan de orde. Er zijn twee raadsleden afwezig, te weten mevrouw Chirino van de ChristenUnie en mevrouw Fattal van GroenLinks, zodat er gestemd zal worden met 43 leden.

Mevrouw **Oudejans** (Student & starter) deelt mee dat motie 84 wordt ingetrokken.

Aan de orde is de stemming over de actuele motie 57 (Lobby voor een inclusieve eed).

De heer **Van Steeg** (CDA) merkt op dat zijn fractie het belang ziet van een inclusieve eed, maar weegt de positie van volksvertegenwoordigers wat anders dan die van gemeenteambtenaren. Ook omdat de eed er voor volksvertegenwoordigers al is, ziet zijn fractie dat daar de inclusieve eed van groter belang is. Om die reden zal zijn fractie voor motie 57 en tegen motie 58 stemmen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) merkt op dat haar fractie de scheiding van kerk en staat een groot goed vindt. Utrecht heeft een integriteitsverklaring die bewust neutraal geformuleerd is. Dat wil haar fractie graag zo houden. Om die reden stemt haar fractie tegen de motie.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) sluit zich daarbij aan.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) merkt op dat de ChristenUnie ervan overtuigd is dat deze lobby in eerste instantie door de raad zelf moet worden gestart, en niet door het college. Daarom stemt zijn fractie tegen motie 57.

Over motie 57 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, CDA, PvdD, Student & Starter, DENK, EenUtrecht en BIJ1 ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over de actuele motie 58 (Inclusieve ambtseed voor gemeente-ambtenaren).

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) merkt op dat haar stemverklaring bij motie 57 eigenlijk bedoeld was voor motie 58.

Over motie 58 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, PvdD, Student & Starter, DENK, EenUtrecht en BIJ1 ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over de actuele motie 59 (Alternatief voor de Weerdsingel).

Over motie 59 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, CDA, PvdD, VVD, DENK, PVV, EenUtrecht en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

De voorzitter stelt aan de orde de stemming over de motie die is ingediend tijdens de behandeling

van het agendapunt Afrondende Besluitvorming Actieplan Straatintimidatie.

Aan de orde is de stemming over motie 60 (Investeer in zichtbare aanpak straatintimidatie).

Over motie 60 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, Stadsbelang Utrecht, VVD, PVV en EenUtrecht ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

De voorzitter stelt aan de orde de stemming over de motie die is ingediend tijdens de behandeling van het agendapunt Afrondende Besluitvorming Noodsteun TivoliVredenburg.

Aan de orde is de stemming over motie 62 (TivoliVredenburg, Genoeg is Genoeg).

Over motie 62 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Stadsbelang Utrecht, DENK, PVV en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

De voorzitter stelt aan de orde de stemming over de motie die is ingediend tijdens de behandeling van het agendapunt Afrondende Besluitvorming Maaltijdvoorziening.

Aan de orde is de stemming over motie 63 (Behoud kracht van huidige Maaltijdvoorziening).

Over motie 63 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, Stadsbelang Utrecht, DENK, PVV en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

De voorzitter stelt aan de orde de stemming over de moties die zijn ingediend tijdens de behandeling van het agendapunt Afrondende Besluitvorming Standplaatsenbeleid.

Aan de orde is de stemming over motie 65 (Houd niet vast aan loten voor standplaatsen).

De heer **Van Heuven** (PvdD) merkt op dat zijn fractie geen voorstander is van loten. Ze kan dus voor de motie stemmen, maar wel met de opmerking dat standplaatshouders niet per se het laatste woord moeten hebben, zoals een beetje in de motie gelezen kan worden. Utrecht moet ook met criteria kunnen werken die de standplaatshouders misschien niet direct zien zitten.

Over motie 65 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van DENK en BIJ1 ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat de motie is aangenomen, met inachtneming van de afgelegde stemverklaring.

Aan de orde is de stemming over motie 66 (Behoud locaties twee standplaatsen op de Oudegracht).

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) merkt op dat zijn fractie deze keuze vanwege het proces en voor de duidelijkheid richting de ondernemers liever later, in de volgende vergadering, had gemaakt. Maar inhoudelijk steunt zijn fractie het gestelde in de motie, dus ze zal voor de motie stemmen.

De heer **Peters** (D66) stelt dat D66 in het kader van een zorgvuldige besluitvorming het proces wil afwachten dat de wethouder nu heeft ingezet om te komen tot een nieuw plan voor de standplaatshouders. Er wordt ook nadrukkelijk uitgezocht hoeveel nieuwe standplaatsen erbij kunnen komen. D66 wacht dit af en wil dus liever op een later moment een zorgvuldige afweging maken. Om die reden stemt D66 tegen de motie.

De heer **Van Heuven** (PvdD) merkt op dat het opheffen van deze standplaatsen logisch is, gezien het feit dat sturen op groei van de stad een keer op grenzen stuit, of gezien het feit dat er minder geconsumeerd moet gaan worden. Maar het feit dat deze lokale ondernemers pas op een informatieavond hoorden dat hun standplaatsen komen te vervallen, doet zijn fractie beslissen om te stemmen voor behoud van deze standplaatsen. Zijn fractie stemt dus voor de motie.

Over motie 66 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdA, Volt, ChristenUnie, CDA, PvdD, Student & Starter, VVD, PVV, EenUtrecht, BIJ1 en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 67 (Geen loting bij de verdeling van de standplaatsen).

Over motie 67 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, CDA, Stadsbelang Utrecht, VVD, PVV, EenUtrecht en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over motie 68 (Donderstraolt op meje dienstenrichtlijn).

Over motie 68 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Stadsbelang Utrecht, PVV en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2027.

De heer **Bosch** (PVV) merkt op dat de PVV niets heeft met het preventieakkoord, maar dat de PVV wel voor het raadsvoorstel stemt.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het raadsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 14 (Niet verplichten van tegenprestatie bij activiteiten bij buurtcentra in zelfbeheer).

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) merkt op dat ook haar fractie zorgen heeft over het verplicht stellen van tegenprestaties. Toch denkt ze dat een en ander door het evalueren op inclusie en toegankelijkheid voldoende is gewaarborgd. Daarom stemt ze tegen het amendement.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) wil zich daar graag bij aansluiten. Hij zal tegen het amendement

stemmen.

Over amendement 14 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PvdD, DENK en Bij1 ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het amendement is verworpen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Kadernota Meerjarig perspectief buurtcentra 2022-2032.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV en EenUtrecht ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het raadsvoorstel is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 70 (Bied meer ondersteuning voor buurtcentra in zelfbeheer).

Over motie 70 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van D66, CDA, PvdD, DENK, EenUtrecht, BIJ1 en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over motie 72 (Zelfbeheer Eerst).

Over motie 72 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Utrecht Solidair, BIJ1 en EenUtrecht ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over motie 73 (Buurtcentra meer van de buurt).

Mevrouw **Van der Wilt** (D66) merkt op dat haar fractie tegen de motie zal stemmen; ze volgt de wethouder in haar beantwoording. Wel deelt haar fractie de ambitie die door EenUtrecht in de motie wordt uitgesproken. Ze wil daar in vervolgdebatten zeker op voortborduren.

De heer **Van Steeg** (CDA) deelt mee dat zijn fractie voor de motie zal stemmen. Het kan lastig zijn, maar het zelfbeheer moet zeker meer gestimuleerd worden.

De heer **Maas** (Volt) sluit zich graag aan bij de stemverklaring van D66. Zijn fractie zal tegen de motie stemmen, maar wil over dit onderwerp graag verder praten.

Over motie 73 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, DENK, EenUtrecht, BIJ1 en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over motie 74 (Geef buurtcentra een hip karakter).

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) zal tegen de motie stemmen, hoewel die zeer sympathiek is. Hij laat dit graag bij de beheerders en eigenaars van de buurtcentra zelf. De motie dring iets te veel op.

Over motie 74 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, D66, PvdD, Student & Starter en BIJ1 ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over amendement 16 (Maak werk van bindende woonafspraken!).

Over amendement 16 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ertegen heeft gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het amendement is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel Regioplan U16 Beschermd wonen 2023 - 2028.

De heer **Bosch** (PVV) merkt op dat hij, nu het amendement is aangenomen, tegen het voorstel zal stemmen.

Over het geamendeerde raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Stadsbelang Utrecht en PVV ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het geamendeerde raadsvoorstel is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 79 (Financiering Regioplan U16 Beschermd Wonen onderbouwd).

Over motie 79 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks en BIJ1 ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat de motie is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Verordening Erfgoed.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt en PVV ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het raadsvoorstel is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 80 (Gebruik expertise erfgoed organisaties).

Over motie 80 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 82 (Verduurzaam voordat het ons duur komt te staan).

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) merkt op dat zijn fractie erg over deze motie heeft getwijfeld. In de motie staan heel veel dingen die al gebeuren. Om dubbel werk te voorkomen, zal zijn fractie tegen de motie stemmen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) stelt dat zijn fractie tegen de motie zal stemmen. Zolang nog niet alle

daken en geluidswallen vol liggen met zonnepanelen en zolang niet alle nieuwbouw minstens klimaatneutraal is, moet men voorzichtig zijn met ruimere regels voor zonnepanelen op erfgoed. Daarom steunt zijn fractie de lijn van het college en niet de motie.

Over motie 82 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdA, Volt, D66, CDA, Student & Starter, VVD, DENK, EenUtrecht, BIJ1 en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 83 (Pak groenblauw erfgoed op).

Over motie 83 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, PvdD, Stadsbelang Utrecht, VVD, DENK, PVV, EenUtrecht, BIJ1 en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over motie 85 (Bescherm het erfgoed tegen de huidige tijdsgeest 2.0).

Over motie 85 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ervoor heeft gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Rekenkamerrapport Middenhuur Meer grip op groei.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het raadsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 87 (Middenhuur hoort thuis in alle omgevingsvisies).

Over motie 87 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, CDA, PvdD, Stadsbelang Utrecht, VVD, DENK, PVV, EenUtrecht en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen.

Aan de orde is de stemming over motie 88 (Pas het pijlenschema van Woonvisie aan op ambities).

Over motie 88 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdA, Volt, ChristenUnie, D66, CDA, PvdD, Stadsbelang Utrecht, PVV, EenUtrecht en Utrecht Solidair ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is aangenomen.

De **voorzitter** constateert dat hiermee een eind is gekomen aan de raadsvergadering. Hij dankt de raadsleden voor het constructief vergaderen en wenst iedereen wel thuis.

De voorzitter sluit daarop, te 23.10 uur, de vergadering.

Lijst van toezeggingen, gedaan tijdens de raadsvergadering van 6 april 2023.

Afrondende Besluitvorming Maaltijdvoorziening.

Wethouder Voortman

- zal bezien of alle huidige gebruikers worden geholpen met een passende oplossing en de raad daarover in de verzamelbrief voor Zorg en Welzijn informeren in de tweede helft van 2023.

- zal in de verzamelbrief voor Zorg en Welzijn ook terugkomen op het aspect tevredenheid.

- zal de raad in het derde kwartaal van 2024 via een brief informeren over de inzet van de U-pas bij maaltijdvoorzieningen en zal ook aangeven of er nieuwe initiatieven zijn ontstaan.

Raadsvoorstel Preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2027.

Wethouder Eerenberg

- zal, zodra duidelijk is hoe de blurringwetgeving uitpakt en wat dit wel en niet mogelijk maakt, de raad daarover per brief informeren.

INHOUD

1.	Opening en mededelingen	Pag. 1
7.	Raadsvoorstel Benoeming commissieleden	Pag. 1
2.	Vaststellen agenda	Pag. 2
3.	Ingekomen stukken	Pag. 3
4.	Geheimhouding	Pag. 3
5.	Notulen raadsvergadering 9 maart 2023	Pag. 3
6.	Notulen vragenuur 2, 9, 16 en 23 februari 2023	Pag. 3
8.	Raadsvoorstel Wijziging Reglement van Orde en andere regelingen gemeenteraad Utrecht i.v.m. wijziging geheimhouding	Pag. 3
9.	Raadsvoorstel Vaststelling Chw bestemmingsplan Jutfaseweg 178, Rivierenwijk	Pag. 3
10.	Actuele moties	Pag. 3 + 46
11.	Afrondende Besluitvorming Actieplan Straatintimidatie	Pag. 7 + 47
12.	Afrondende Besluitvorming Tussenstand herontwikkeling Jan van Galenstraat	Pag. 8
13.	Afrondende Besluitvorming Noodsteun TivoliVredenburg	Pag. 8 + 47
14.	Afrondende Besluitvorming Maaltijdvoorziening	Pag. 10 + 48
15.	Afrondende Besluitvorming Standplaatsenbeleid	Pag. 12 + 20 + 48
In memoriam mevrouw Willie Roefs-Van Gasselt		Pag. 19
16.	Raadsvoorstel Preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2027	Pag. 21 + 48
17.	Raadsvoorstel Kadernota Meerjarig perspectief buurtcentra 2022-2032	Pag. 24 + 49
18.	Raadsvoorstel Regioplan U16 Beschermd wonen 2023 - 2028	Pag. 31 + 50
19.	Raadsvoorstel Verordening Erfgoed	Pag. 35 + 50
20.	Raadsvoorstel Rekenkamerrapport Middenhuur Meer grip op groei	Pag. 40 + 51